

کامیابی در دنیا

در دعا برای تعجیل فرج صاحب الزمان (ع)

سید مهدی حائری قزوینی

کامیابی هر دو جهان

در دعا برای تعجیل فرج صاحب الزمان علیه السلام

تألیف:

مرحوم آیة الله موسوی اصفهانی

بازنویسی:

سید مهدی حائری قزوینی

کامیابی هر دو جهان در دعا برای تعجیل فرج صاحب الزمان علیهم السلام

مؤلف: سید مهدی حائری قزوینی

ناشر: عطر عترت

قطع و صفحه: رقعی / ۹۶

چاپ: پرسنل

نوبت اول: نیمة شعبان ۱۴۳۱

شمارگان: ۲۰۰۰

قیمت: ۱۲۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۵۸۸-۰۳-۸

مرکز پخش:

قم: (نشر عطر عترت) ۰۹۱۲۷۴۷۷۱۱۸

لهم اسْعِنْ

فهرست

۹.....	پیش گفتار .....
۱۰.....	(۱) شکر نعمت .....
۱۱.....	(۲) سپاس و تقدیر از واسطه نعمت .....
۱۲.....	(۳) اظهار محبت قلبی .....
۱۳.....	(۴) اعلام ولایت .....
۱۴.....	(۵) ابراز ایمان .....
۱۵.....	(۶) نشانه انتظار .....
۱۶.....	(۷) خرمی قیامت .....
۱۷.....	(۸) هراس و کریز شیطان .....
۱۸.....	(۹) نجات از تباہی و فتنه‌های آخر الزمان .....
۱۹.....	(۱۰) خشنودی خدا و رسول ﷺ .....
۲۰.....	(۱۱) بزرگداشت حق خداوند .....
۲۱.....	(۱۲) تعظیم شعائر خداوند .....
۲۲.....	(۱۳) نیکی را به نیکی پاسخ دادن .....
۲۳.....	(۱۴) رستگاری به شفاعت رسول خدا ﷺ .....
۲۴.....	(۱۵) فرمانبرداری از دستور خداوند .....
۲۵.....	(۱۶) دعا برای همه .....
۲۶.....	(۱۷) ادای مزد رسالت .....

۶ ..... کامیابی هر دو جهان

۱۸ و ۱۹) دفع ناگواری‌ها و وسعت روزی ۲۵
(۲۰) آمرزش کناهان ۳۶
(۲۱) کشایش برای دعا کننده ۳۷
(۲۲) رجعت به دنیا ۳۸
(۲۳) برادری پیامبر اکرم ﷺ ۳۹
(۲۴) گواهی امام زمان عجل الله فرجه الشریف ۴۰
(۲۵) زودتر شدن امر فرج ۴۱
(۲۶) تأسی به پیامبر ﷺ و ائمه اطهار علیهم السلام ۴۲
(۲۷) وفا به عهد الهی ۴۴
(۲۸) آثار نیکی به والدین ۴۵
(۲۹) حفظ و رعایت امانت ۴۶
(۳۰) تابش نور امام در دل دعا کننده ۴۸
(۳۱) ایمنی از حسابرسی سخت ۴۹
(۳۲) پاداش بیشتر ۵۰
(۳۳) صلة رحم پیامبر ﷺ ۵۱
(۳۴) همیاری در نیکی و تقوا ۵۲
(۳۵) یاری خداوند ۵۳
(۳۶) نشانه تقوا ۵۴
(۳۷) شناخته شدن نزد اصحاب اعراف ۵۶
(۳۸) پاداش تحصیل علوم حقه ۵۷
(۳۹) هجرت به سوی خدا ۵۹
(۴۰) ایمنی از کیفرهای ناکهانی ۶۰
(۴۱ و ۴۲) اجابت دعوت خدا و رسول؛ و رستگاری به زندگانی جاویدان ۶۲
(۴۳) بینش و پایداری در دین ۶۳
(۴۴) در کنار امیر مؤمنان علیهم السلام ۶۴

در دعا برای تعجیل فرج صاحب الزمان علیه السلام

۷	.....	(۴۵) محبوبترین خلق ۶۵
۱۶	.....	(۴۶) کرامی ترین خلق نزد پیامبر ﷺ ۶۶
۱۷	.....	(۴۷) خیانت بهشت از سوی رسول خدا علیه السلام ۶۷
۱۸	.....	(۴۸) مژده خداوند ۶۸
۱۹	.....	(۴۹) مایه کمال عقل ۶۹
۷۱	.....	(۵۰) دعای رسول خدا علیه السلام ۷۱
۷۱	.....	(۵۱) مایه طول عمر ۷۱
۷۳	.....	(۵۲) ثواب تسبیح کویی در هر نفس ۷۳
۷۴	.....	(۵۳) مهرورزی به عالم ۷۴
۷۵	.....	(۵۴) پاداش قرض الحسنة ۷۵
۷۷	.....	(۵۵) تبدیل سیئات به حسنات ۷۷
۷۸	.....	(۵۶) مصون ماندن از فراموشی یاد خدا ۷۸
۷۸	.....	(۵۷) دفع عقوبت از اهل زمین ۷۸
۸۰	.....	(۵۸) پاداش یاری مظلوم ۸۰
۸۱	.....	(۵۹) کرامی داشت بزرگان ۸۱
۸۲	.....	(۶۰) ثواب حمایت از امیر مؤمنان علیهم السلام ۸۲
۸۴	.....	(۶۱) خونخواهی برای امام حسین علیه السلام ۸۴
۸۵	.....	(۶۲) توانایی تحفظ احادیث ائمه علیهم السلام ۸۵
۸۶	.....	(۶۳) سمت راست عرش با چهره نورانی! ۸۶
۸۷	.....	(۶۴) ادا کردن اندکی از حقوق آن حضرت علیه السلام ۸۷
۸۹	.....	(۶۵) از وسائل شرفیابی به دیدار آن حضرت علیه السلام ۸۹
۹۱	.....	(۶۶) شفاعت برای هفتاد هزار گنهکار ۹۱
۹۲	.....	(۶۷) رستگاری بزرگ ۹۲

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله والصلوة والسلام على سيدنا محمد رسول الله،
وعلى آله أمناء الله سيما مولانا بقية الله، اللهم عجل فرجه
وسهل مخرجه واجعنا من أنصاره.

پیش گفتار

نوشتاری که پیش رو دارید بخشی از کتاب ارزشمند ابواب
الجَنَّاتِ فِي آدَابِ الْجَمَعَاتِ (آیین جمعه)، تأليف دانشور بزرگ
مرحوم آیة الله حاج سید محمد تقی موسوی اصفهانی (۱۳۴۸م)
است، که با اندکی ویرایش ادبی و تلخیص یا افزودن قسمتی از
مطلوب مناسب، تهیه شده است.

تمامی مباحث این اثر گرانمایه، برگرفته از آیات قرآن کریم و
احادیث معصومین است که با ترجمه روان و توضیح کوتاه تنظیم و
تأليف شده است.

۱۰ کامیابی هر دو جهان

موضوع اصلی: فواید و آثار دنیوی و اخروی دعا و نیایش به درگاه خدا برای تعجیل ظهور امام عصر عجل الله فرجه، و برپایی حکومت عدل و داد جهانی توسط آن بزرگوار است، گرچه نکته‌های علمی و تربیتی فراوانی در لابلای فصل‌های آن می‌توان یافت.

مخاطبان این اثر کسانی هستند که به امامت و ولایت ائمه اطهار علیهم السلام معتقد باشند ولی از توجه به حجت زمان و انتظار قیام آن حضرت کم و بیش غفلت دارند و در دعا برای آن حضرت کوتاهی مسی ورزند - بلکه احياناً به بهانه‌های سنت از دعا کردن سریاز می‌زنند...

البته وظایف ما نسبت به امام زمان عجل الله فرجه الشریف، در دعا کردن خلاصه نمی‌شود، بلکه لازم است ساختار اندیشه و گفتار و خلق و خوی کردار خویش را در مسیر اهداف آن جناب توجیه و تنظیم کنیم؛ و از رفتاری که مایه رنجش خاطر مولای ما مسی شود بپرهیزیم.

مؤلف ارجمند بخش هشتم کتاب گرانبارش «مکیال المکارم» را به شرح وظایف مردم در عصر غیبت اختصاص داده است. نیز کتاب ارزشمند: «شیوه‌های یاری امام زمان عجل الله فرجه الشریف»، تألیف مرحوم آیة الله شیخ محمد باقر فقیه ایمانی - یار صمیمی مؤلف - به این موضوع پرداخته است.

خدای را بی‌نهایت سپاسگزارم که با وجود کثیر مشاغل، مرا

در دعا برای تعجیل فرج صاحب الزَّمان عَلَيْهِ الْكَلَمُ الْمُبِين ۱۱

توفيق عنایت فرمود تا برگه‌های دیگری به نام و یاد مولایم حضرت
صاحب الزَّمان عجل الله فرجه الشریف، تحریر نمایم.

از درگاه او عاجزانه تقاضا دارم که این خدمت ناچیز را قبول فرماید
و مرا در شمار یاران و خادمان حضرتش قرار دهد.

سید مهدی حائری قزوینی

۱۶ رجب الأصب، ۱۴۳۱ق.

۸ تیرماه ۱۳۸۹ ش.

(۱) شکر نعمت

دعا برای تعجیل ظهور امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف، در حقیقت روی آوردن به نعمت بزرگ خداوند و سپاس و قدرشناسی است. و بدون شک سپاس هر نعمتی واجب و لازم است، چنان که آیات قرآن کریم و احادیث معصومین علیهم السلام بر آن دلالت می‌کند و عقل سليم آن را درمی‌یابد.

و این که وجود مبارک امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف از مهمترین و برترین نعمتهاست و مایه بهره گرفتن از سایر نعمت‌های دنیا و آخرت می‌باشد، در تفسیر آیه «وَ أَسْبَغْ عَلَيْكُمْ نِعْمَةً ظَاهِرَةً وَ باطِنَةً»^(۱) و [خداوند] نعمت‌های آشکار و نهان را بر شما تمام کرده است.

از حضرت امام موسی بن جعفر علیهم السلام روایت آمده که فرمودند:

نعمت آشکار، امام ظاهر است و نعمت نهان امام غایب است.

راوی گوید: پرسیدم: آیا از امامان کسی هست که غایب شود؟

امام فرمود:

آری؛ شخص او از دیدگان مردم غایب می‌گردد، ولی یادش از دل‌های مؤمنان پوشیده نمی‌ماند، اوست دوازدهمین [امام] از ما، خداوند متعال برای او هر مشکلی را آسان و هر دشواری را هموار می‌نماید و گنجینه‌های زمین را برایش آشکار و هر دوری را برای او نزدیک می‌سازد و ظلم و ستم هر سرکش خیره سری را توسط او کم و کوتاه می‌کند و هر شیطان پلیدی را به دست او از بین می‌برد.

او فرزند بهترین کنیزان است که ولادتش بر مردمان مخفی می‌ماند و بردن نامش بر آنان روانیست تا این که او را آشکار گرداند پس زمین را پر از قسط و عدل سازد همان گونه که از ستم و ظلم پرس شده باشد. (۱)

(۲) سپاس و تقدیر از واسطه نعمت

دعا برای تعجیل فرج امام عصر عجل الله تعالى فرجه الشریف، شکر و سپاس واسطه نعمت است، زیرا که آن حضرت ﷺ سبب و واسطه همه نعمت‌های خداوند می‌باشد، هستی و بقای خلق به برکت وجود شریف اوست، چنان که در حدیث از امام صادق ﷺ آمده است:

«أَوْ بِقِيَّةِ الْأَرْضِ يُغَيِّرُ إِمَامٌ لَسَاخَّث» (۲)

۱. کفاية الأثر، ۳۲۳، کمال الدین، ۲۶۸/۲.

۲. الكافی، ۱/۱۷۹.

یعنی: اگر زمین بی امام بماند، به طور قطع اهل آن نابود می شوند.

و در توقيع شریف آن حضرت عجل الله تعالیٰ فرجه الشریف آمده است:

«وَأَمَا وَجْهُ الانتفاعِ بِـي فِي غَيْبِتِي فَكَالاً انتفاعٌ بِـالشَّمْسِ إِذَا غَيَّبَهَا عَنِ الْأَبْصَارِ السَّحَابُ، وَأَنَّ لِـامَانٍ لِـاهْلِ الْأَرْضِ كَمَا أَنَّ النَّجُومَ أَمَانٌ لِـاهْلِ السَّمَاءِ.»^(۱)

یعنی: و اما وجه بهره وری از من در زمان غیبتیم مانند استفاده بردن از خورشید است هنگامی که ابر؛ از دیده‌ها پنهانش سازد. و من مایه ایمنی اهل زمین هستم همان طور که ستارگان مایه ایمنی اهل آسمان هستند.

و لزوم شکر و سپاس واسطه نعمت در احادیث فراوانی آمده است، از جمله: عمار دُهنی گوید: از امام زین العابدین علیه السلام شنیدم که می فرمود:

«إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ كُلَّ عَبْدٍ شَكُورٍ، يَقُولُ اللَّهُ تَعَالَى لِـعَبْدٍ مِـنْ عَبْدِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ: أَشَكَرْتَ فَلَانًا؟ فَيَقُولُ: بَلْ شَكَرْتُكَ يَا رَبَّ. فَيَقُولُ: لَمْ تَشْكُرْنِي إِذْ لَمْ تَشْكُرْهُ. ثُمَّ قَالَ: أَشَكَرُكُمْ اللَّهُ أَشَكَرُكُمْ لِـلنَّاسِ.»^(۲)

به راستی که خداوند هر بندۀ سپاسگزار را دوست می دارد. خداوند روز قیامت به یکی از بندگانش می فرماید: آیا فلانی را سپاسگزاری کردی؟

خواهد گفت: پروردگارا تو را سپاسگزاری نمودم!
خداآوند می فرماید: چون که او را سپاس نگرفتی در حقیقت
سپاسگزاری مرا ننموده‌ای.

سپس امام سجاد علیه السلام فرمود:
شکر گزارترین شما نسبت به خداوند آن است که نسبت به مردم
سپاسگزارتر باشد.

و در روایتی از پیامبر اکرم ﷺ آمده است که فرمودند:
هر آن که نسبت به شما کار نیکی انجام دهد به او پاداش دهید، اگر
نمی‌توانید برایش دعا کنید تا اطمینان یابید که کار نیک او را جبران
نموده‌اید. ^(۱)

(۳) اظهار محبت قلبی

دعا برای تعجیل ظهور حضرت صاحب الزمان عجل الله فرجه الشریف،
نشانگر محبت قلبی و ایمان باطنی و حقیقی به آن حضرت است.
زیرا که جایگاه محبت، دل انسان و جلوه آن گفتار و کردار اوست.
از آثار و نشانه‌های محبت: بی‌خوابی و اشکباری از فراق محبوب و
دست و پا در خدمت او به کار بردن و ابراز خرسندی از شنیدن نام و
یاد اوست.

واز نشانه‌های محبت در زیان: همیشه و همه جا باد کردن محبوب
و اظهار علاقه نسبت به اوست، چنان که در حدیث قدسی آمده

است: حضرت موسی بن عمران طیلله به درگاه خداوند عرضه داشت:
خدا، در برخی جاها حرمت و قدر تو را بزرگ‌تر و برتر از آن
می‌دانم که در آن‌ها تو را یاد کنم!
خداوند فرمود: ای موسی؛ یاد من در هر حالت و وضعی خوب
است. (۱)

بنابر این بر شیعیان و دوستان امام عصر عجل الله تعالى فرجه الشریف،
لازم است همه جا یاد و نام آن حضرت را زنده بدارند و زیان خویش
را به دعاگویی آن بزرگوار زینت دهند و آرزوی قلبی خود را نسبت به
برپایی دولت کریمه او آشکار سازند.

(۲) اعلام ولایت

اقرار و اعتراف به ولایت حضرت ولی عصر عجل الله تعالى فرجه
الشریف بر همگان لازم است و نشانه قبول و تصدیق تمامی ارکان
دیانت است.

پس هرگاه خودمان را رعیت آن جناب بدانیم و در همه امور
اولویت او را بپذیریم، می‌بایست در هر خواسته و حاجتی آن حضرت
را مقدم بداریم و دوران ظهور و حکومتش را با تضیع و زاری از
خداوند متعال تقاضا کنیم.

دعا کردن برای تعجیل فرج، اعلام پذیرش ولايت و سروری امام عصر عجل الله تعالیٰ فرجه الشریف و اظهار فرمانبری و گردن نهادن به حکومت آن حضرت است.

به امید آن روز که برقراری دولت عدل و داد او را در سراسر جهان بنگریم و با کردار شایسته خویش یار و مددکار او باشیم.

(۵) ابراز ایمان

دل، مرکز و جایگاه ایمان است، اما تابش انوار آن همه اعضای بدن را فرا می‌گیرد و روشن می‌سازد.

مؤمنان راستین، در نمازشان خشوع و فروتنی خاصی دارند و از هر گونه بیهودگی روی گردان هستند و دامان خویش را به بی‌عفتی آلوده نمی‌کنند.

آنان به پرداخت زکات و حقوق مستمندان اهتمام دارند و به امانتداری پایبند و به عهد و پیمان خویش وفادار می‌باشند.

و مؤمنان واقعی به آینده روشن برای همه مردم دنیا می‌اندیشند و با نهایت اشتیاق برای رسیدن به آن دوران دعا می‌کنند.

همان طور که تیرگی کفر و نفاق از گفتار و رفتار نمایان می‌شود، اعمال ناپسند و سخنان باطل و بیهوده، دلیل سستی ایمان یا فقدان آن است.

(۶) نشانه انتظار

انتظار فرج و ظهر حضرت ولی عصر عجل الله تعالى فرجه الشریف، از مهمترین وظایف و ارزشمندترین اعمال مؤمنان است و احادیث فراوانی در این باره از پیامبر اکرم علیه السلام و ائمه اطهار علیهم السلام رسیده است، از جمله رسول خدا علیه السلام فرمودند:

«أَنْصَلُ أَعْمَالِ أَمْتَى انتظارَ الْفَرَجِ»^(۱).

بهترین کارهای امت من چشم به راه آن گشایش بزرگ بودن است.

و امیر مؤمنان علی علیه السلام فرمودند:

منتظر آن گشایش بزرگ باشید و از رحمت خداوند نا امید نشوید،
به درستی که خوشایندترین اعمال نزد خداوند عزوجل انتظار فرج
است.^(۲)

واز امام باقر علیه السلام روایت آمده که ضمن حدیثی فرمودند:

و بدانید که منتظر این امر، بسان پاداش روزه دار شب زنده دار را
خواهد داشت و هر آن که دوران قائم ما را دریابد و با او خروج
نماید و دشمن ما را به قتل برساند، برای او پاداش بیست شهید
خواهد بود و هر کس در رکاب قائم ما عجل الله تعالى فرجه الشریف
کشته شود همچون اجر بیست و پنج شهید را خواهد یافت.^(۳)

۱. بحار الانوار، ۱۲۲/۵۲.

۲. بحار الانوار، ۱۲۶/۵۲.

۳. بحار الانوار، ۱۲۵/۵۲.

و از امام صادق علیه السلام روایت شده که فرمودند: هر یک از شما در حالی از دنیا برود که منتظر فرج باشد مانند کسی است که همراه با حضرت قائم عجل الله تعالی فرجه الشریف در خیمه آن حضرت به سربرد و مانند کسی است که در رکاب پیامبر ﷺ شهید شده باشد. (۱)

و مؤمنی که منتظر آمدن مولای خویش است «هر قدر که انتظارش شدیدتر است، تلاشش در آمادگی برای آن به وسیله پرهیز از گناه و کوشش در راه تهذیب نفس و پاک سازی درون از صفات نکوهیده و به دست آوردن خواهای پسندیده بیشتر می گردد، تا به فیض دیدار مولای خویش و مشاهده جمال انورش در زمان غیبتیش رستگار شود، همچنان که برای عده بسیاری از نیکان اتفاق افتاده است...»

و بی تردید هر قدر که انتظار شدیدتر باشد، صاحب آن، مقام و ثواب بیشتری نزد خدای عزوجل خواهد داشت. خدای تعالی ما را از مخلصان منتظرین مولایمان صاحب الزمان عجل الله تعالی فرجه الشریف قرار دهد». (۲)

بدون شک انتظار ظهور امام عصر عجل الله تعالی فرجه الشریف و برقراری دولت کریمه آن حضرت درگفتار و کردار مؤمنان بسی تأثیر و نشانه دارد که از مهمترین نشانه های آن در زیان: دعا گویی پیوسته برای تعجیل فرج می باشد.

(۷) خرمی قیامت

دعا برای تعجیل ظهر امام عصر عجل الله تعالی فرجه الشریف مایه شادمانی و خرمی روز قیامت است، چنان که از حضرت امام رضا علیه السلام روایت شده که فرمودند:

«مَنْ جَلَسَ مَعْلِسًا يُحِيِّنَ فِيهِ أَمْرُنَا، لَمْ يَمْتَثِّلْ قَلْبُهُ يَوْمَ تَمُوتُ الْقُلُوبِ»^(۱)

هر آن که در جایی بنشیند که امر [ولایت و امامت] ما در آن زنده می شود، روزی که دلها می میرند دل او نخواهد مرد.

توضیح این که احیای امر امامان علیهم السلام، یادآوری فضایل و نشر اخبار و گفتگوی اهداف و برنامه های ایشان است. و بی شک دعا برای امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف و یادآوری دوران گسترش عدل و داد توسط آن حضرت، از مصاديق مهم احیای امر و اعلای ذکر است.

و مردن دلها در قیامت کنایه از صحنه های هول انگیز و غمبار هنگامه رستاخیز است که هشیاری دلها را می برد.^(۲)

(۸) هراس و گریز شیطان

از حضرت امام موسی کاظم علیه السلام روایت آمده که فرمودند: «هرگاه در جایی خداوند و فضل و برتری ما - اهل بیت - یاد شود، شیطان از شدت درد و اندوه به هراس و ناله می افتد، هنگامی که فرشتگان ناله او را می شنوند بر او لعنت می کنند و او نامید و زیانبار از آن مکان دور

می گردد».^(۱)

بدون شک دعا برای تعجیل ظهور حضرت ولی عصر عجل الله تعالى فرجه الشریف، یاد خدا و رسول و ائمه اطهار علیهم السلام است، چرا که آن حضرت احیاگر دین خداوند و نام و یاد پیامبر اکرم علیهم السلام و ائمه معصومین علیهم السلام است، پس با اهتمام در این عمل خیر، شیطان را شکست دهیم و سبب گریز و هراس و ناله و ناراحتی او شویم.

(۹) نجات از تباہی و فتنه‌های آخر الزمان

چنان که در کلام امام حسن عسکری علیهم السلام آمده است:

«وَاللهِ لَيَغْبِيَنَّ غَيْبَةً لَا يَنْجُو فِيهَا مِنَ الْهَلْكَةِ إِلَّا مَنْ قَبَّسَهُ اللَّهُ عَلَى التَّوْلِي بِإِمَامَتِهِ، وَوَقَّهَ فِيهَا لِلَّدُعَاءِ بِتَعْجِيلِ فَرَجِيْهِ»

به خدا سوگند که او غیبی خواهد داشت که در آن از تباہی نجات نمی‌یابد مگر آن که خداوند او را به اقرار و باور داشتن اسامتش استوار سازد و به دعا کردن برای تعجیل فرجش توفیق دهد.

این حدیث شریف نکته‌های دیگری نیز در بر دارد که به نقل کامل آن تبرک می‌جوییم: احمد بن اسحاق گوید: «به محضر امام ابو محمد حسن بن علی عسکری علیهم السلام شرفیاب شدم و تصمیم داشتم که درباره جانشین بعد از آن حضرت سؤال کنم. امام علیهم السلام خود سخن آغاز کرد و فرمود: ای احمد بن اسحاق؛ به راستی که خداوند تبارک و تعالی از

هنگام آفرینش آدم علیه السلام؛ و نیز تا قیامت، هیچ گاه زمین را خالی از حجت خدا بر خلق خالی نگذاشت و نخواهد گذاشت.

به سبب آن حجت، بلا را از اهل زمین دور می‌سازد و به [برکت] او باران فرو می‌بارد و به او بركات زمین را برمی‌آورد.

احمد بن اسحاق گوید: پرسیدم: یا بن رسول الله علیه السلام؛ پس امام و جانشین بعد از شما کیست؟

آن حضرت برخاستند و با شتاب به اندرون خانه رفتند، سپس در حالی بیرون آمدند که پسری در سن و سال پسران سه ساله بر روی شانه آن جناب بود و صورتش مانند ماه شب چهارده می‌درخشید.

آن گاه فرمود:

ای احمد بن اسحاق؛ اگر بر خداوند عزو جل و حجت‌هایش عزیز نبودی من این فرزند را به تو نشان نمی‌دادم، او هم نام و هم کنیه رسول خداست علیه السلام که زمین را پر از عدل و داد می‌سازد همان طور که از ستم و ظلم پر شده باشد.

ای احمد بن اسحاق؛ او در این امت بسان خضر و همچون ذوالقرنین است، به خدا سوگند که او غیبی خواهد داشت که در آن از تباہی نجات نمی‌یابد مگر آن که خداوند او را به اقرار و باور داشتن امامتش استوار سازد و به دعا کردن برای تعجیل فرجش توفیق دهد.

احمد بن اسحاق می‌گوید: عرضه داشتم: سرورم! آیا نشانه‌ای هست که دلم به آن اطمینان یابد؟

پس آن پسر به زبان عربی رسا سخن گفت و فرمود:
 من بقیة الله در زمین و انتقام گیرنده از دشمنان خدایم، پس از دیدن
 عین دنبال نشانه مگردای احمد بن اسحاق!.

احمد گوید: شادمان و خرسند از محضر آن جناب بیرون رفتم و
 روز بعد بار دیگر نزد آن حضرت شرفیاب شدم و پرسیدم: ای زاده
 رسول خدا؛ من به خاطر لطف و احسانی که داشتید بسیار خوشحالم،
 اکنون روش و سنتی که از خضر و ذوالقرنین در حضرت صاحب
 الزمان عجل الله تعالیٰ فرجه الشریف است را بیان کنید؟

امام طیلله فرمود: طولانی شدن غیبت ای احمد!
 گفتم: یا بن رسول الله؛ غیبت او به طور حتم طولانی خواهد بود؟
 فرمود:

آری به خدا سوگند؛ تا جایی که بیشتر کسانی که معتقد به این امر
 هستند از آن بازگردند و باقی نمی‌مانند مگر کسی که خداوند عزوجل
 در مورد ولایت ما از او عهد و پیمان گرفته و ایمان را در دلش ثبت
 کرده باشد و به روحی از سوی خویش تأیید فرماید.

ای احمد بن اسحاق؛ این امری است از امر خداوند و سری از سرّ
 اوست و غیبیتی از غیبت حق، پس آن چه را به تو آموختم فراگیر و [از]
 ناهلان] پنهان ساز و از سپاسگزاران باش تا فردای قیامت در علیین
 (یعنی درجات بلند بهشت یا دیوان علیین) همراه ما بوده باشی.^(۱)

(۱۰) خشنودی خدا و رسول ﷺ

در حدیثی به سند صحیح از امام محمد باقر علیه السلام آمده که پیامبر اکرم ﷺ فرمودند:

«هر آن که شخص مؤمنی را خوشحال کند مرا مسرو نموده و هر که مرا مسرو سازد خدای را خرسند کرده است.»^(۱)

و در حدیث دیگر از امام باقر علیه السلام است که فرمودند: «خداوند بهتر از این عبادت نمی‌شود که سرور و خوشحالی بسر مؤمنی وارد آید.»^(۲)

نیز از آن بزرگوار به سند صحیحی روایت شده که: «به حضرت موسی طیلله خطاب رسید: به راستی که مرا بندگانی است که بهشت را بر آنان مباح ساخته و ایشان را در آن فرمانروا می‌نمایم.

حضرت موسی طیلله پرسید: پروردگارا چه کسانی هستند که بهشت را بر آنان مباح می‌سازی و در آن فرمانروا بی می‌دهی؟

خداوند فرمود: هر آن که بر شخص مؤمنی سرور و خوشحالی وارد نماید.

سپس امام باقر علیه السلام فرمودند: [در زمان‌های پیشین] مؤمنی در مملکت ستمگری اقامت داشت، آن ستمگر به شخص مؤمن آزار رسانید تا جایی که آن مؤمن به مملکت شرک گریخت و نزد یکی از

مشارکان منزل کرد، و او مؤمن را جای داد و مهمان کرد و مهربانی و پذیرایی نمود.

هنگامی که مرگ آن مشرک فرا رسید خداوند فرمود: به عزت و جلالم سوگند که اگر در بهشت برای تو مسکنی بود به طور حتم تو را در آن منزل می‌دادم، اما برای کسی که در حال شرک بمیرد بهشت حرام شده است، ولی ای آتش او را بترسان و آزار مرسان. و روزی او دو طرف روز برایش آورده می‌شود.

راوی حدیث عبید الله و صافی گوید: از امام علیه السلام پرسیدم: روزی او از بهشت آورده می‌شود؟

فرمودند: از هر جا که خدا خواهد.^(۱)

با توجه به این احادیث و احادیث دیگر، بسی تردید دعا برای تعجیل فرج امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف، مایه سرور و خوشحالی آن حضرت است و به یقین خوشحال کردن آن جناب بسی برتر از مسرور ساختن سایر مؤمنان می‌باشد، زیرا که آن بزرگوار اساس ایمان و کانون آن است. و دعا برای آن حضرت ارواحنا فداء، مایه سرور حضرت رسول صلی الله علیه و آله و سلم و همه ائمه اطهار علیهم السلام است.

(۱۱) بزرگداشت حق خداوند

هرگاه شخصیت بزرگی و عده بدهد که هر چه از من بخواهد
برآورده می‌سازم، سپس شخصی تقاضای کم ارزش و بسی اهمیتی
عرضه بدارد، خردمندان وی را نکوهش می‌کنند که مقام و موقعیت
آن شخصیت را کوچک شمردی، چرا درخواست بزرگی عرضه
نمودی؟

این مثال ساده برای نزدیک شدن مطلب به ذهن بود و گرنه ساحت
قدس خداوند از هرگونه مقایسه و تشبیه منزه و مبرّ است.
بر این اساس اگر از خداوند توانا، خواسته‌های حقیر و پست و
بسی ارزش داشته باشیم، در واقع حق خداوند را کوچک و انگشت شمرده
و بسی کفایتی و دون همتی خویش را نشان داده‌ایم.

همّت بلند دارکه مردان روزگار از همت بلند به جایی رسیده‌اند.
بلین جهت مقریان درگاه الهی - یعنی پیامبران و امامان علیهم السلام امور
دنیا را درخواست نکردند مگر آن چه مقدمه آخرت و مؤثر در عبادت
باشد و جز خشنودی و رضوان و قرب خدای را مقصد خویش
نساختند، چنان که از دعاهای رسیده از امامان معصوم علیهم السلام به
خصوص صحیفه سجادیه و مناجات خمسه عشر، این حقیقت معلوم
می‌گردد.

می‌بایست ایشان را الگوی خود قرار دهیم و شیوه آنان را به کار

گیریم، آنان می‌دانستند که دنیا پست و بی‌ارزش است و آگاه بودند که درخواست امور پست و بی‌اعتبار بر خلاف تعظیم و تکریم مقام خداست، لذا دنیا را مقصد خویش قرار ندادند.

پس بزرگداشت خداوند در این است که امور مهم و نیازهای اساسی و بزرگ را از درگاه او تقاضا کنیم. و در این زمان - که عصر غیبت کبرای امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف و هنگام سستی در دین و از میان رفتنهای حق و موقع چیرگی معاندان و بدعتگزاران است - مهمترین امور و اساسی‌ترین نیازها: دعا و درخواست ظهور حضرت بقیة الله ارواحنا فداء است، که مایه رستگاری و آسایش دنیوی و اخروی و رهایی از همه گرفتاریهاست.

(۱۲) تعظیم شعائر خداوند

خداوند فرموده است:

﴿وَمَن يُعَظِّمْ شَعَائِرَ اللَّهِ فَإِنَّهَا مِنْ تَقْوَى الْقُلُوبِ﴾^(۱)

و هر آن که شعایر خداوند را بزرگ بدارد، همانا این کار از تقوای دل هاست.

شعائر خداوند عبارتند از: نشانه‌های دین و مراسم ویژه‌ای همچون أذان و سعی صفا و مروه و قربانی در حج و... که مایه آشکار کردن طاعت و عبادت است و از سوی خداوند برای این منظور تعیین

و مشخص گردیده است.

و بی شک وجود امام علیه السلام مهمترین نشانه و جایگاه تجلی دین است، پس گرامی داشت مقام او یکی از روشنترین موارد تعظیم شعائر الهی است و این کار به وسیله دعا برای تعجیل ظهور و برقراری حکومت عدل و داد آن حضرت علیه السلام تحقق می‌یابد، بلکه این دعا نکوداشت مقام پیامبر علیه السلام و ائمه اطهار علیهم السلام است.

(۱۳) نیکی را به نیکی پاسخ دادن

نیکی و احسان نمودن در برابر کار نیک؛ و شاد باش و ادائی احترام و یا هر کار خوب را به گونه بهتر پاسخ دادن، از جمله آموزه‌های دینی و شیوه‌های تربیتی قرآن کریم است. خداوند فرموده است:

﴿وَإِذَا حُيّتُمْ بِتَحِيَّةٍ فَحَيّوْا بِأَحْسَنَ مِنْهَا أَوْ رُدُّوهَا﴾ (۱)

و هرگاه مورد تحيت (سلام و بدرود و ستایش) قرار گیرید، به بهتر یا نظیر آن پاسخ دهید.

در تفسیر علی بن ابراهیم قمی تأثیر آمده است: «مقصود از تحيت، سلام کردن و سایر گونه‌های نیکی است»。(۲)

بنابراین تفسیر یکی از گونه‌های نیکی: دعا کردن و تقاضای خیر از خدا نمودن است. پس هرگاه شخصی امام زمان عجل الله فرجه الشریف را به وسیله دعا تحيت بگوید و درباره آن حضرت نیکی نماید، بی تردید

آن بزرگوار به گونه بهتر پاسخ خواهد گفت و برای آن شخص دعای خیر خواهد نمود. و چه خوش است آن که امام زمان عجل الله فرجه الشریف در حق ما دعا کند.

(۱۲) رستگاری به شفاعت رسول خدا^{علیه السلام}

شفاعت؛ تقاضای خیر و نیکی از شخص برتر برای کسی که درجه اش پایین تر است، یا درخواست لغو کیفر یا فزونی پاداش و یا تقاضای هر دومی باشد.^(۱)

علماء دلایل محکمی از آیات قرآن کریم و احادیث معتبر فراوان و عقل و اجماع، بر اثبات شفاعت در کتاب‌های اعتقادی و تفسیری بیان کرده‌اند.

و مقام شفاعت بزرگ از ویژگی‌های پیامبر اکرم^{علیه السلام} است و شفاعت دیگران، از شاخه‌های شفاعت آن حضرت است.

محبت قلبی به ذریة پیامبر^{علیه السلام} و ابراز آن به وسیله زیان و یاری کردن ایشان، از اموری است که مایه رستگاری به شفاعت پیامبر^{علیه السلام} است، چنان‌که در حدیث شریف از آن حضرت آمده است:

«أَرْبَعَةُ أَنَا الشَّفِيعُ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَوْ أَتُونَى بِذُنُوبِ أَهْلِ الْأَرْضِ مَعِينٌ أَهْلُ بَيْتِيِّ، وَالقاضِي لَهُمْ حَوَاجِبَهُمْ عِنْدَمَا اضطُرُّوا إِلَيْهِ»

---

۱. مؤلف والامقام در بخش پنجم کتاب ارزشمند مکیال المکارم، مطالب مبسوطی درباره شفاعت آورده است.

وَالْمُحِبُّ لَهُم بِقُلُوبٍ وَلِسَانِهِ، وَالْمُدَافِعُ عَنْهُم بِيَدِهِ»^(۱)

چهار طایفه‌اند که روز قیامت من شفیع آنان هستم، هر چند که با گناهان اهل زمین بر من وارد شوند: کمک کننده به خاندانم؛ و برآورنده نیازهای آنان هنگامی که به او ناچار شوند؛ و دوست دارنده آنان به دل و زیانش؛ و دفاع کننده از آنان با دست خودش.

بر این اساس دعا برای تعجیل فرج و ظهر حضرت بقیة الله ارواحنا فداه، از مهمترین موجبات رستگاری به شفاعت پیامبر ﷺ است، چراکه نشان دهنده علاقه قلبی و محبت درونی به ذریه پاک آن حضرت و یاری نمودن ایشان به زیان است.

(۱۵) فرمابنیرداری از دستور خداوند

برای روشن شدن این فایده در این حدیث شریف دقت کنید که جابر جعفری از امام محمد باقر طیللا نقل کرده که راجع به تأویل آیه کریمه:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نُودِي لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعُوا إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ فَانتَشِرُوا فِي الْأَرْضِ وَابْتَغُوا مِنْ فَضْلِ اللَّهِ﴾^(۲)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید هرگاه به سوی نماز روز جمعه فرا خوانده شود به طرف ذکر خداوند بشتابید و خرید و فروش را

واگذارید که برایتان بهتر است اگر بدانید. پس آن هنگام که نماز پایان یافت در زمین پراکنده شوید و از فضل خداوند طلب نمایید.

امام باقر علیه السلام فرمودند:

«مقصود از صلاة (نماز) ولايت کبرای امير المؤمنان علیه السلام و ذکر الله، شخص آن حضرت است. و مقصود از أرض (زمین) او صیای پیامبر ند که خداوند به طاعت و ولايت ایشان دستور داده همان طور که طاعت رسول خدا علیه السلام و طاعت امير المؤمنان علیه السلام را دستور فرموده است»^(۱)

خلاصه ترجمه و معنای آیات یاد شده طبق بیان امام باقر علیه السلام چنین است: ای کسانی که ایمان آورده اید، هرگاه برای صلاة روز جمعه نداشود به سوی امير المؤمنان علیه السلام بستاید و بیع را واگذارید که اگر بدانید برایتان بهتر است.

و هنگامی که آن حضرت علیه السلام وفات یافت به سوی امامانی که او صیای امير المؤمنان هستند روی آورید و از فضل خداوند که بر او صیای فرو فرستاده است طلب نمایید.

نظر به این که روز جمعه به حضرت صاحب الزمان عجل الله فرجه الشریف اختصاص بیشتری دارد، پس انتظار ظهور و آمادگی برای رسیدن به آن دوران درخشان، با اهتمام به دعا برای تعجیل فرج، تا

---

۱. بحار الانوار، ۴۰۰/۲۴. البته بحث نماز جمعه و دلالت آیه بر آن در کتاب‌های فقهی بیان شده است.

حدودی به کار بستن فرمان خداوند نسبت به آن جناب است.

(۱۶) دعا برای همه

شیخ کلینی شیخ از امام صادق علیه السلام روایت کرده که فرمود:

قال رسول الله ﷺ: «إِذَا دَعَا أَحَدُكُمْ فَلَيَقُمْ فَأَنَّهُ أَرْجَبُ لِلدُّعَاء»^(۱)

رسول خدا علیه السلام فرمودند: هر گاه یکی از شما دعا مسیکند برای عموم قرار دهد، زیرا که مایه استواری و ثبات دعا خواهد بود.

یعنی: اگر شخص برای عموم دعا کند، دعا یاش برای خودش هم ثابت تر و استوار تر خواهد بود از این که فقط برای خودش دعا نماید و سایر مؤمنان را در نظر نگیرد.

البتہ دعا برای حضرت صاحب الامر در حقیقت دعای خیر برای همه مؤمنان است، زیرا که برکات این خواسته بزرگ به همگان می رسد.

چنان که در دعای امام صادق علیه السلام آمده است:

«وَإِن تَأْذَنَ لِفَرْجٍ مَنْ يَقْرِبُهُ فَرْجٌ أَوْلَيَاهُكَ»^(۲)

و این که اذن فرمایی به گشایش کار کسی که به سبب فرج و گشایش کار او همه دوستان گشایش می یابند.

(۱۷) ادای مزد رسالت

خداوند فرموده است:

﴿قُلْ لَا أَسْتَكِنُ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمُوَدَّةُ فِي الْقُرْبَى﴾^(۱)

(ای پیامبر) بگو من از شما بر آن (تبليغ رسالت) هیچ مزدی نمی خواهم مگر مودت و دوستی کردن در مورد خاندانم و هر آن که نیکی کسب کند برای او نیکی را می افزاییم به درستی که خداوند بسی آمرزند و پاداش دهنده طاعات است.

در تفسیر علی بن ابراهیم قمی، از امام باقر علیه السلام آمده است که انصار به محضر پیامبر شرفیاب شدند و عرضه داشتند: ما به یاری شما آمده‌ایم پس مقداری از اموال ما را بگیرید و در خواسته‌های خویش مصرف کنید.

آن گاه خداوند این آیه را نازل فرمود:

﴿قُلْ لَا أَسْتَكِنُ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمُوَدَّةُ فِي الْقُرْبَى﴾

يعنى در مورد اهل بيت او. سپس فرمود:

«أَجْرُ النَّبِيِّ أَنْ لَا تُؤْذُهُمْ وَلَا تُنْقَطِعُوْهُمْ وَلَا تُغْصِبُوْهُمْ، وَتُصْلُوْهُمْ،
وَلَا تُنْقِضُوْا الْعَهْدَ فِيهِمْ.»^(۲)

يعنى: مزد پیامبری این است که آنان را میازارید و با ایشان قطع رابطه ننمایید و حقوق آنها را غصب نکنید و با آنان پیوند داشته

باشد و پیمان خویش را درباره آنها مشکنید.

پر واضح است که دعا برای ظهور امام عصر عجل الله فرجه الشریف، از گونه‌های پیوند با آن حضرت و اظهار مودّت و نشانه دوستی با اهل بیت پیامبر ﷺ است.

(۱۸ و ۱۹) دفع ناگواری‌ها و وسعت روزی

محدث گرانقدر شیعه حمران بن اعین می‌گوید: امام باقر علیه السلام به من فرمود: بر تو باد که در غیاب برادران دینی خود برای آنان دعا کنی که روزی را بر تو فرو می‌ریزد - سه بار این جمله را تکرار کرد - (۱)

و در حدیثی از امام صادق علیه السلام آمده است که فرمود: دعای شخص برای برادر دینی خود هنگامی که حضور ندارد، روزی را فراوان می‌کند و ناگواری را برطرف می‌سازد. (۲)

نیز از طریق مسعدة بن صدقه از امام صادق علیه السلام نقل شده که فرمود:

به راستی که دعای مؤمن برای برادر دینی در غیاب او مستجاب است و روزی را فرو می‌ریزد و ناگواری‌ها را برطرف می‌کند.

و از معاویة بن عمّار آمده است که گوید: امام صادق علیه السلام فرمودند:

دعای کردن برای برادر دینی تو روزی را به سوی دعا کننده سوق می‌دهد و بلا را از وی باز می‌گرداند و فرشته به او می‌گوید: مانند

همین برای تو باد.^(۱)

با توجه به احادیث فوق، هرگاه شخصی برای یک مؤمن در غیاب او دعا کند چنین آثاری خواهد داشت، پس اگر برای بزرگ و سرور و پیشوای مؤمنان هنگام غیبت او دعا نماید، بی شک این آثار و فواید به بهترین وجه برایش حاصل خواهد گشت.

(۲۰) آمرزش گناهان

در فایده چهاردهم گذشت که: دعا برای تعجیل فرج امام عصر عجل الله فرجه الشريف، مایه شفاعت پیامبر اکرم ﷺ خواهد بود. و بی شک بر اثر شفاعت آن حضرت، گناهان آمرزیده می شود. همچنین در تفسیر امام عسکری علیه السلام آمده است که رسول خدا علیه السلام فرمودند:

سوگند به آن که مرا به حق به پیامبری برانگیخت، [سما] مردی از پیروان ما گناهان و خطاهایی دارد که از کوهسار أحد و از زمین و آسمان چندین برابر فزون تر است، همان هنگام که توبه کند و به تجدید پیمان ولایت ما پردازد، گناهانش به زمین می خورد [و از بین می رود]...^(۲)

ظاهراً منظور از «تجدد پیمان ولایت» اظهار اموری است که بر

۱. امالی، شیخ طوسی، ۶۷۷؛ بحار الانوار، ۹۳/۳۸۷.

۲. تفسیر امام عسکری علیه السلام، ۵۱۸.

التزام انسان به ولایت ائمه موصومین علیهم السلام و توجهه به آنان و تسليم
بودن به اوامر شان دلالت کند، و بدون تردید دعا برای تعجیل ظهور و
فرج حضرت بقیة الله ارواحنا فداه نشانه این التزام است.

و در دعای ندبیه است:

«رَاجِلْ صَلَاتَنَا بِهِ مَقْبُولَةٌ وَذُنُوبَنَا بِهِ مَغْفُورَةٌ...»

و نمازمان را به [واسطة] آن جناب مورد قبول قرار ده و گناهانمان
را به [حرمت و شفاعت] او آمرزیده ساز...

با دعا برای آن حضرت زمینه عنایت و لطف خاص فراهم می شود
و امید می رود که گناهان شخص دعاکننده به برکت آن آمرزیده گردد.

(۲۱) گشایش برای دعا کننده

در یکی از توقیعات حضرت ولی عصر عجل الله فرجه الشریف، که
توسط جناب محمد بن عثمان عمری پیر انتشار یافته، چنین آمده
است:

«وَأَكْثِرُوا الدُّعَاءِ بِتَعْجِيلِ الْفَرَجِ فَإِنَّ ذَلِكَ فَرَجُوكُمْ»^(۱)

و بسیار دعا کنید برای تعجیل در فرج من که همان مایه گشایش
برای شماست.

این گشایش به یک یا چند گونه ممکن است حاصل شود:
اول: این که ظهور امام عصر عجل الله فرجه الشریف زودتر فرا رسد و

سبب آسایش خاطر همه مؤمنان گردد.

دوم: شخص دعاکنده به خواسته‌های خویش نایل شود و به آرزوهای خود دست یابد.

سوم: به برکت این دعا، خداوند غم و اندوه را بر طرف سازد، زیرا که یاری کردن مظلوم سبب می‌شود که خداوند یاری کننده را کمک کند.

چهارم: این که خداوند صبر و استقامت در سختی‌ها را به او عنایت فرماید و دشواری‌ها را بر او آسان نماید.

پنجم: هرگاه مصلحت نباشد که عین خواسته دعاکننده به او عنایت شود، خداوند نعمت دیگری به او لطف می‌کند که بر اثر آن دست نیافتن به خواسته‌اش سهل و آسان خواهد بود.

(۲۲) رجعت به دنیا

آرزوی هر مؤمن مشتاق این است که اگر - خدای ناکرده - پیش از ظهور امام عصر عجل الله فرجه الشریف از دنیا برود و اجل او فرارسد، در زمان دولت کریمه آن حضرت به دنیا بازگردانیده شود.

چنان که راجع به دعای عهد از حضرت امام صادق علیه السلام روایت شده که: هر کس تا چهل بامداد این دعا را بخواند از یاران حضرت قائم عجل الله فرجه الشریف خواهد بود و اگر پیش از ظهور آن حضرت از دنیا برود خداوند متعال [هنگام ظهور] او را زنده می‌کند تا در

خدمتش جهاد نماید.

و به شماره هر کلمه از این دعا هزار حسنه برایش ثبت می شود و هزار سیئه از او محو می گردد. سرآغاز دعا چنین است:

بسم الله الرحمن الرحيم، اللهم رب النور العظيم رب الكائن
الرفيع...^(۱)

و در کتاب حدیقة الشیعه از امام صادق علیه السلام روایت آمده که فرمودند: هر مؤمنی آرزوی خدمت حضرت صاحب الامر عجل الله فرجه الشریف را داشته باشد و برای تعجیل فرجش دعا کند، کسی بر قبر او می آید و او را به نامش صدا می زند: فلا تی؛ مولایت صاحب الزمان علیه السلام ظهر کرده، اگر می خواهی بپاخیز و به خدمت امام شرفیاب شو، و اگر می خواهی تاروز قیامت بیارام. پس عده بسیاری به دنیا باز می گردند و فرزندانی از آنان متولد می شود.^(۲)

(۲۳) برادری پیامبر اکرم علیه السلام

در حدیثی آمده است: عوف بن مالک گوید: روزی حضرت رسول خدا علیه السلام فرمود: ای کاش من برادرانم را ملاقات می کردم. ابوبکر و عمر عرضه داشتند: مگر ما برادرانت نیستیم، به تو ایمان آورده ایم و با تو مهاجرت نمودیم!

۱. بحار الانوار، ۸۶/۱؛ زاد المعاد، ۴۸۹؛ نیز در مکیال المکارم، بخش ششم، این دعا

۲. حدیقة الشیعه، ۷۶۲.

نقل شده است.

رسول خدا^{عَلَيْهِ السَّلَامُ} فرمود: شما ایمان آور دید و مهاجرت نمودید و ای کاش من برادرانم را می دیدم. آنها بار دیگر سخنرانی را تکرار کردند.
 رسول خدا^{عَلَيْهِ السَّلَامُ} فرمودند: شما اصحاب من هستید ولی برادرانم کسانی هستند که پس از شما خواهند آمد، به من ایمان می آورند و مرا دوست می دارند و یاریم می نمایند و تصدیقم می کنند در حالی که مرا ندیده باشند، پس ای کاش برادران خویش را می دیدم.^(۱)

واضح است که دعا کننده برای حضرت صاحب الزمان عجل الله فرجه الشريف و درخواست کننده ظهر و فرج آن بزرگوار، البته از یاران و دوستان و تصدیق کنندگان رسول خدا^{عَلَيْهِ السَّلَامُ} خواهد بود و از برادران و رفقای آن حضرت به شمار می آید، اما اگر کسی دوران ظهر و حکومت امام زمان ارواحنا فداه را نخواهد یا خوش نداشته باشد که آن زمان را ببیند، به یقین از دشمنان و معاندان پیامبر^{عَلَيْهِ السَّلَامُ} خواهد بود.

(۲۳) گواهی امام زمان عجل الله فرجه الشريف

حضرت بقیة الله ارواحنا فداه گواه تمامی اعمال ما - به خصوص دعا برای تعجیل - می باشد، روایات فراوان در این باره آمده است، از جمله ثقة الاسلام محمد بن یعقوب کلینی^{رض}، از امام صادق علیه السلام روایت کرده که راجع به قول خداوند:

﴿فَكَيْفَ إِذَا جِئْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ بِشَهِيدٍ وَجِئْنَا بِكَ عَلَى هُؤُلَاءِ
شَهِيدًا﴾^(۱)

پس چگونه است وضعیت؛ هنگامی که از هر امتی گواهی
بیاوریم و تو را برایشان گواه آوریم.

فرمود:

فقط در مورد امت محمد علیہ السلام نازل شده است، در هر قرنی امامی از
ما بر این امت شاهد و ناظر بر آن هاست و حضرت محمد علیہ السلام گواه
بر ماست.^(۲)

نیز از امام صادق علیه السلام است که فرمودند:

ما شاهدان بر مردم هستیم، پس هر آن که ما را تصدیق کند روز
قیامت تصدیقش می نماییم و هر آن که ما را تکذیب کند روز
قیامت تکذیبیش خواهیم کرد.^(۳)

(۲۵) زودتر شدن امر فرج

انتظار می رود که بر اثر کثرت و اهتمام مؤمنان به دعا برای تعجیل
ظهور حضرت بقیة الله عجل الله فرجه الشریف، این امر عظیم زودتر واقع
گردد، چنان که از فضل بن ابی قرّه روایت آمده که گوید: از حضرت

۱. الكافی، ۱/۱۹۰.

۲. سوره نساء، آیه ۴۱.

۳. الكافی، ۱/۱۹۰.

امام صادق علیه السلام شنیدم که می فرمود:

خداوند به حضرت ابراهیم علیه السلام وحی فرمود که: به زودی برای تو پسری از ساره متولد خواهد شد.

وقتی حضرت ابراهیم علیه السلام این مژده را به ساره بازگو کرد ساره گفت: آیا من فرزند خواهم آورد و حال آن که پیرزنی هستم؟ پس خداوند به آن حضرت علیه السلام وحی کرد: ساره به زودی فرزند به دنیا می آورد و اولاد او چهارصد سال به رنج و شکنجه دچار خواهد شد به سبب این که کلام مرا رد کرد.

امام صادق علیه السلام فرمودند: و چون بنی اسرائیل در دست فرعون و فرعونیان شکنجه ها دیدند و گرفتاری آنان به طول انجامید، چهل شبانه روز به درگاه خداوند گریه و زاری کردند، آن گاه خداوند به موسی و هارون وحی فرمود که آنان را از دست فرعون برهانند. و هنوز یکصد و هفتاد سال از چهارصد سال باقی بود آن مدت را از ایشان برداشت.

امام صادق علیه السلام ادامه دادند: شما نیز اگر چنین رفتار می نمودید خداوند گشایش کار ما را زودتر قرار می داد، اما اگر چنین نباشد البته این امر تا آخرین مرحله خود را خواهد پیمود. (۱)

۱. بحار الانوار، ۱۳۱/۵۲. گفتنی است که در کتاب مکیال المکارم، بخش پنجم، شماره ۲۲ مباحث مهمی راجع به این حدیث آمده است.

(۲۶) تأسی به پیامبر علیه السلام و ائمه اطهار علیهم السلام

بر مؤمنان لازم است، در همه کارهای خویش به پیامبر علیه السلام و ائمه اطهار علیهم السلام تأسی نمایند و آنان را الگوی خود قرار دهند، خداوند فرموده است:

﴿لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ إِنَّمَا الَّذِينَ يَرْجُوُنَ اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكْرُ اللَّهِ كَثِيرًا﴾^(۱)

البته در زندگانی رسول خدای برای شما الگوی نیکی هست، برای آن کس که به خداوند و روز بازپسین امیدوار بوده و بسیار یاد خدا کند.

آثار و ثمرات اقتدا و تأسی به معصومین علیهم السلام بسیار است، از جمله در کتاب ارجمند کافی از پیامبر علیه السلام روایت آمده که آن حضرت فرمودند:

هر آن که دوست می دارد شبیه زندگانی پیامبران زندگی کند و مشابه شهدا بمیرد و در بهشتی که خداوند آفریده است منزل بکیرد، می بایست علی و دوست داران علی را دوست بدارد و به امامان بعد از او اقتدا نماید که به حق آنان عترت منند و از سرشت من آفریده شده اند.

آن گاه چنین دعا کردند:

«اللَّهُمَّ ارْزُقْهُمْ فَهْمِي وَعِلْمِي وَوَيْلٌ لِلْمُخَالِفِينَ لَهُمْ مِنْ أُمَّتِي، اللَّهُمَّ
لَا تُنَاهِنِمْ شَفَاعَتِي»^(۱)

خدایا به آنان (عترت) فهم و علم مرا روزی کن. وای بر مخالفان
ایشان از امت من. خدایا شفاعت مرا به ایشان مرسان.

پیامبر ﷺ و ائمه اطهار علیهم السلام درباره حضرت ولی عصر ارواحنا فداه
دعاهای بسیار دارند، پس در این باره لازم است به آنان تأسی جوییم
و اقتدا نماییم.

۲۷) وفا به عهد الهی

بر اساس آموزه‌های قرآن کریم و تأکید احادیث معصومین علیهم السلام و به
حکم عقل سليم، وفای به عهد خداوند واجب و عهد شکنی ناپسند
و مایه تباہی است.

خداوند فرموده است:

﴿وَأَوْفُوا بِعَهْدِكُمْ﴾^(۲)؛

به عهد من وفا کنید که عهد شما را وفانمایم.

نیز فرموده:

﴿وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْوِلَةً﴾^(۳)؛

و به عهد وفاداری کنید که البته عهد مورد پرسش خواهد بود.

۲. سوره بقره، آیه ۴۰.

۱. الكافی، ۱/۲۰۸.

۳. سوره اسراء، آیه ۳۴.

و معلوم است که مهمترین عهد و پیمان، همان است که خداوند در مورد توحید و نبوت و ولایت - به خصوص ولایت حضرت صاحب الزمان عجل الله فرجه الشریف - در روز عهد و میثاق، از بندگان گرفته است.

امام صادق طیللا فرمودند:

«نَحْنُ ذَمَّةُ اللَّهِ وَتَعَنْ عَهْدِ اللَّهِ، فَمَنْ وَفَى بِعِهْدِنَا فَقَدْ وَفَى بِعِهْدِ اللَّهِ

وَمَنْ خَفَرَهَا فَقَدْ خَفَرَ ذَمَّةَ اللَّهِ وَعِهْدَهُ»^(۱)

ما ییم حرمت خداوند و ما عهد خدا هستیم، پس هر آن که به عهد ما وفا کند عهد خدای را وفا نموده است و هر که آن را بشکند حرمت و عهد خدای را شکسته است.

بی تردید دعا برای ظهور و برپایی حکومت آن حضرت - که نشانگر اعتقاد قلبی به زنده بودن امام عجل الله فرجه و انتظار ظهور اوست - وفا به عهد توحید و نبوت و ولایت است.

(۲۸) آثار نیکی به والدین

امام هر عصر، پدر حقیقی تمام مردم است که نیکی درباره او همه آثار و پاداش‌های نیکی و احسان به پدر جسمانی را خواهد داشت، و بی مهری و ظلم درباره او سبب عقوق است.

در حدیث امام رضا علیه السلام آمده است:

«الاَمَامُ الْأَئِيْسُ الرَّفِيقُ وَالوَالِدُ الشَّفِيقُ وَالاَخُ الشَّقِيقُ»^(۱)؛

امام یار همراه و موافق و پدر مهربان و مشفق و برادر صمیمی است.

و در تفسیر امام عسکری علیہ السلام است که فرمود: و به راستی حق ما بر شما بزرگتر است از حق پدر و مادری که از آنها متولد شده اید که اگر ما را اطاعت کنید شما را از آتش به سوی خانه آرام و جاویدان نجات می دهیم..^(۲)

نتیجه این که دعا درباره حضرت ولی عصر عجل الله فرجه الشریف، همه آثار و فواید دنیوی و اخروی نیکی به والدین ظاهري و نسبی را در بر دارد.

(۲۹) حفظ و رعایت امانت

امانتداری؛ از وظایف مهم دینی و عقلی و از نشانه‌های ایمان است، خداوند فرموده است:

﴿وَالَّذِينَ هُمْ لِامَانَاتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ﴾^(۳)؛

و آنان که نسبت به امانت‌ها و عهد خویش رعایت‌گرنند.

و بی‌شك، امام عصر ارواحنا فداه امانت خدا و رسول است، به دلیل حدیث شریف نبی علیہ السلام که فرمودند:

۱. الكافی، ۲۰۰/۱. ۲. تفسیر امام عسکری علیہ السلام، ۱۱۲.

۳. سورة مومنوں، آیه ۸۸؛ سورة معارج، آیه ۳۲.

«انی تارکٰ فیکم التقلین کِتاب اللہ وَعِترتی اهل بیتی»^(۱)؛

من دو شی گرانبها در میان شما بر جای می گذارم کتاب خدا و
عترتم - یعنی - اهل بیت را.

و از امام باقر علیه السلام روایت شده که فرموده: ماییم آن امانتی که بر
آسمانها و زمین و کوهها عرضه شد...^(۲)

و حفظ و رعایت امانتها به شرایط و ویژگی‌های امانت و
امانتداران بستگی دارد و رعایت این امانت بزرگ خداوند در این زمان
به چند امر حاصل می‌شود از جمله:

- ۱- اعتقاد به ولایت و لزوم اطاعت امامان معصوم علیهم السلام و محبت
قلبی نسبت به ایشان که در همه زمانها لازم بوده است.
- ۲- پرهیز از هرگونه رفتاری که مایه رنجش خاطر امام زمان عجل الله
فرجه الشریف است.

۳- اظهار محبت به وسیله زیان.

دعا برای تعجیل فرج از مصاديق حفظ و رعایت امانت است، زیرا
که نشانه ایمان قلبی و اطاعت بدنبی و اعلام آمادگی برای یاری نمودن
امام علیه السلام است.

(۳۰) تابش نور امام در دل دعا کننده

دعا برای تعجیل فرج امام عصر عجل الله فرجه الشریف، مایهٔ تابش هر چه بیشتر نور و معرفت و ولایت امام در دل شخص مومن است. به این حدیث توجه کنید: امام محمد باقر علیه السلام در تفسیر آیه کریمه:

﴿فَأَمْنَوْا بِاللهِ وَرَسُولِهِ وَالنُّورَ الَّذِي أَنْزَلَنَا﴾^(۱); پس به خداوند و رسول او و نوری که نازل ساخته ایم ایمان داشته باشد.

به ابو خالد کابلی فرمودند:

به خدا سوگند آن نور، امامان از آل محمد ﷺ می‌باشند تا روز قیامت، و آنان به خدا سوگند نوری هستند که نازل ساخته است، و آنان به خدا سوگند نور خدای در آسمان‌ها و در زمینند، ای ابو خالد به خدا قسم که نور امام در دل‌های مؤمنان از خورشید تابناک در روز، روشن‌تر است، و ایشان به خدا سوگند دل‌های مؤمنان را نورانی می‌سازند. و خداوند نورشان را از هر که بخواهد می‌پوشاند پس دل‌های آن افراد تاریک و ظلمانی می‌گردد.

به خدا سوگند ای ابو خالد هیچ بنده‌ای ما را دوست ندارد و ولایت ما را تعصیل نکند مگر این که خداوند دلش را پاک سازد و خداوند دل هیچ بنده‌ای را پاک نمی‌کند تا این که تسليم ما شود و با ما سازگاری کند، پس هر گاه تسليم ما گشت خداوند او را از سختی حساب مصون می‌نماید و از هراس بزرگ روز قیامت اینمی‌می‌بخشد.^(۲)

آری؛ دعا برای امام عصر ارواحنا فداه سبب می شود که تابش نور امام در دل مؤمن فزونی یابد و بر اثر آن صفات ناپسند از دل وزیان او زدوده گردد و از پلیدی ها و تاریکی ها هر چه بیشتر برکنار بماند.

چنان که گفتار بیهوده و رشت و رفتار نکوهیده و آلوده، سبب تیرگی دل و دور ماندن از حقیقت ایمان است تا جایی که احياناً گناهان سنگین و بسیار آدمی را به مرحله ای می رساند که نور ایمان به کلی از دلش بیرون رود.

(۳۱) ایمنی از حسابرسی سخت

انتظار ظهر امام عصر عجل الله فرجه الشریف و دعا برای آن حضرت در دوران غیبت، در حقیقت صله رحم آل محمد علیهم السلام است. خداوند فرموده است:

﴿وَالَّذِينَ يَصْلُونَ مَا أَمْرَاهُمْ بِهِ أَنْ يَوْصِلَ وَيَخْشُونَ رَبَّهُمْ وَيَخَافُونَ سُوءَ الْحِسَابِ﴾^(۱)

و آنان که پیوندی که خداوند به آن امر فرموده می پیوندند و از [عذاب] پروردگارشان هراس دارند و از سختی حساب بیمناکند. در تفسیر این آیه از امام صادق علیه السلام آمده که فرمودند:

در باره رحم آل محمد علیهم السلام نازل شده است، در مورد خوشاوندان تو نیز می باشد. سپس فرمود: از کسانی مباش که نسبت به چیزی می گویند: در یک مورد محدود است.^(۲)

گفتنی است: مقصود از صله و پیوند هرگونه نیکی و احسان است خواه به زیان و یا کردار شایسته. و دعا از بهترین انواع احسان به وسیله زیان می‌باشد. و سختی حساب: رسیدگی کامل و دقیق و به دور از هر گونه ارفاق و چشم پوشی است، خداوند ما را از سختی حساب محفوظ بدارد.

(۳۲) پاداش بیشتر

دعا- و هرگونه عبادت - در دوران غیبت، برتر است از دعا و عبادت در زمان حضور ائمه طاهرین علیهم السلام، چنان که در کتاب شریف کافی از امام صادق علیه السلام روایت آمده است که فرمودند: به خدا سوگند عبادت شما در نهان با امام پوشیده از دیدگان در دولت باطل و ترس و هراس از دشمنان برتر است از کسی که خداوند را در روزگار آشکار بودن حق با امام بر حق در دولت حق عبادت نماید. و عبادت توأم با ترس در دولت باطل همچون عبادت و امنیت در دولت حق نیست...

راوی حدیث - عمار ساباطی - به امام صادق علیه السلام عرضه داشت: قربانت گردم، در این صورت آرزو نکنیم که از اصحاب حضرت قائم عجل الله فرجه الشریف باشیم و حق آشکار گردد، چرا که امروزه در دوران امامت و با اطاعت شما ثواب اعمالمان بهتر از اصحاب حق و عدل می‌باشد؟

امام صادق علیه السلام فرمودند:

سبحان الله! آیا دوست نمی‌دارید که خداوند حق و عدل را در بلاد

ظاهر سازد و خداوند و حدت کلمه پدید آورد و بین دل‌های پراکنده
الفت دهد و خدای عزوجل در زمینش معصیت نشود و حدود الهی
در خلقش اجراگردد و خداوند حق را به اهله باز گرداند؟
حق [در آن دوران] آشکار می‌شود به طوری که هیچ بخشی از حق
از بیم احدی از خلق پنهان نخواهد ماند، به خدا سوگند ای عمار هر
یک از شما در این حال که هستید از دنیا بروود نزد خداوند از
بسیاری از شهدای بدر و احمد بهتر باشد، پس شما را مژده باد.^(۱)

(۳۳) صلة رحم پیامبر ﷺ

صلة رحم واجب یا مستحب و قطع رحم از گناهان کبیره است و
صلة رحم پیامبر ﷺ از صلة ارحام نسبی واجب‌تر می‌باشد پس
تمامی آثار و فواید دنیوی و اخروی صله رحم نسبی در حد برتر
هنگام صله رحم پیامبر ﷺ حاصل می‌شود.

طول عمر؛ قبولی کارهای نیک و پسندیده؛ فزونی اموال؛ دفع
بلاها و آسان شدن حسابرسی قیامت از آثار مهم صله رحم است.
امام رضا علیه السلام فرمودند:

بسیار مردی که سه سال از عمرش باقی مانده، وقتی صله رحم انجام
می‌دهد، خداوند عمر او را سی سال افزایش می‌دهد و خداوند هر
چه بخواهد به انجام می‌رساند.^(۲)

واز امام با قرطباً آمده که فرمودند:

صله ارحام؛ اعمال را پاکیزه می‌کند و اموال را فزونی می‌بخشد و
بلا را دور می‌سازد و حساب را آسان می‌نماید و اجل را به تأخیر
می‌افکند.^(۱)

و صله با امام زمان عجل الله فرجه الشریف که در حقیقت صله رحم
پیامبر ﷺ است به چند چیز حاصل می‌شود:

- ۱- دعا برای آن حضرت علیہ السلام.
- ۲- زیارت آن بزرگوار.
- ۳- یاری نمودن عموم ذریه رسول خدا ﷺ.
- ۴- انجام دادن کارهای پسندیده.

(۳۴) همیاری در نیکی و تقوی

خداوند متعال بندگانش را به تعاون و همکاری در همه نیکی‌ها فرا
خوانده است، می‌فرماید:

﴿وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَى﴾^(۲)

و در نیکی و پرهیزکاری همیاری داشته باشید.

کاملاً روشن است که حکومت عدل و داد جهانی حضرت بقیة الله
عجل الله فرجه الشریف، بهترین نیکی و بنیاد تقواست. بنابراین همکاری و
همیاری برای رسیدن به آن دولت کریمه برترین وسایل تقرب به درگاه

۲. سوره مائدہ، آیه ۲.

۱. وسائل الشیعه، ۱۵/۲۴۳.

خداوند متعال است.

با دعای خالصانه و کردار صادقانه، برای زودتر شدن آن دوران درخشان همیاری کنیم و هر چه در توان داریم به منظور دستیابی به این آرمان نثار نماییم.

(۳۵) یاری خداوند

خداوند فرموده است:

﴿وَلِيَنْصُرَ اللَّهُ مَنِ يَنْصُرُهُ إِنَّ اللَّهَ لَقَوْيٌ عَزِيزٌ﴾^(۱)

و به طور قطع خداوند یاری می‌کند هر که او را یاری نماید که در حقیقت خداوند توانایی پیروزمند است.

البته خداوند به یاری هیچ احدهی نیاز ندارد، پس مقصود از یاری خداوند، یاری کردن دین خدا و اولیاء است.

و یاری نمودن اقسام و گونه‌های فراوانی دارد که به حسب زمان‌ها و خصوصیات دیگر متفاوت است و در عصر غیبت امام زمان عجل الله فرجه الشریف از مهمترین راه‌های یاری آن حضرت، دعا برای هر چه زودتر فراهم شدن زمینه ظهور و برقراری دولت کریمه است.

و از دلایل پسندیده بودن یاری به وسیله زبان، حدیثی است که مرحوم حاج شیخ جعفر شوشتری در فوائد المشاهد نقل کرده که حضرت سید الشهداء علیه السلام شب عاشورا فرمودند:

«فَقَدْ أَخْبَرْنِيْ جَدِّيْ أَنَّ وَلَدِيْ الْحُسْنِيْ يُقْتَلُ بِطْفٍ كَرْبَلَا غَرِيبًا وَحِيدًا
عَطْشَانًا، فَمَنْ نَصَرَهُ فَقَدْ نَصَرَنِيْ وَنَصَرَ وَلَدَهُ الْقَائِمُ، وَمَنْ نَصَرَهُ
إِلْسَانَهُ فَأَنَّهُ فِي حَزِينَا فِي الْقِيَامَةِ»^(۱)

خدم به من خبر داد که: فرزندم حسین علیہ السلام در طف کربلا غریب و
تنها و تشنہ کشته می شود، پس هر که او را یاری کند مرا یاری
کرده و فرزندش قائم علیہ السلام را نیز یاری نموده است؛ و هر کس با
زبان ما را یاری کند روز قیامت در حزب ما خواهد بود.

(۳۶) نشانه تقوا

دعا درباره حضرت صاحب الزمان عجل الله فرجه الشریف، و تقاضای
تعجیل فرج و ظهور آن بزرگوار، نشانه تقوا و مایه ترقی به رتبه های
بلند اهل تقوا می باشد، توضیح این که خداوند فرموده است:

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ * إِنَّمَا ذَلِكَ الْكِتَابُ لَا رِيبُ فِيهِ هُدًى
لِلْمُتَّقِينَ * الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيَقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمَا رَزَقْنَاهُمْ
يَنْفَقُونَ . وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكُمْ وَمَا أَنْزَلْنَا مِنْ قَبْلِكُمْ وَبِالْآخِرَةِ
هُمْ يُوقَنُونَ﴾^(۲)

به نام خداوند بس بخشاینده مهربان. الف لام میم (حرروف مقطعه
قرآن کریم) این کتاب تردیدی در آن نیست هدایتگر تقوا پیشگان

۱. مواعظ علامه حاج شیخ جعفر شوستری، ۳۶۰، چاپ تبریز ۱۳۱۲.

۲. سوره بقره، آیات ۱ - ۴.

است، آنان که به غیب ایمان می‌آورند و نماز را به پای می‌دارند و از آن چه روزیشان داده‌ایم انفاق می‌کنند، و آنان که به آن چه بر توانازل گشته و هر چه پیش از تو فرود آمده است ایمان می‌آورند و به آخرت هم اینان یقین دارند.

در این آیات پنج صفت و نشانه برای متقيان یاد شده است:

اول: ایمان به غیب. از امام صادق علیه السلام روایت آمده که فرمودند: مقصود کسانی هستند که به قیام حضرت قائم عجل الله فرجه الشریف ایمان می‌آورند. (۱)

و در حدیث دیگر است که فرمودند: [منظور از] غیب همان حجت غایب است. (۲)

دوم: برپا داشتن نماز. در روایات بیان شده که مقصود از اقامه صلاة: بپا داشتن امر ولایت امیر مؤمنان و ائمه معصومین علیهم السلام است. (۳)

سوم: انفاق از روزی خداوند. از امام صادق علیه السلام روایت شده که فرمودند: [یعنی] از آن چه به ایشان آموخته‌ایم خبر می‌دهند. (۴)

چهارم: ایمان به آن چه بر پیامبر علیه السلام نازل شده و هر چه پیش از آن حضرت نزول یافته است.

پنجم: یقین به آخرت. در این باره سه تأویل از ائمه اطهار علیهم السلام روایت شده است:

۲. تفسیر نور الشقلین، ۱/۳۳.

۱. کمال الدین، ۲/۲۴۰.

۴. تفسیر القمی، ۱/۲۷.

۳. بحار الانوار، ۸۹/۲۷۷.

۱. منظور یقین به امامان آخرين است:
  ۲. ولایت ائمه علیهم السلام. و نکته تعبیر از ولایت به آخرت این است که ولایت - از نظر ترتیب ظاهري - آخرين احکامی بوده که جبرئیل علیه السلام از سوی خداوند آورده و در غدیر خم مردمان به آن دستور یافتند.
  ۳. رجعت و دولت حقه حضرت قائم عجل الله فرجه الشریف. ^(۱)
- دقت در مطالب فوق به این نتیجه می‌رساند که هر کس درباره حضرت بقیة الله دعا می‌کند و فرا رسیدن دولت کریمه آن حضرت را از درگاه خداوند درخواست می‌نماید، تمام نشانه‌های متقيان بر او منطبق است، زیرا که علامت کمال ایمان او به امام غایب و پیاداشتن ولایت و ایمان به آموزه‌های پیامبران و یقین به آخرت است.

(۳۷) شناخته شدن فرد اصحاب اعراف

خداوند فرموده است: **«وَعَلَى الْأَعْرَافِ رِجَالٌ يَعْرِفُونَ كُلًا
پَسِيفَاهُمْ»** ^(۲)؛ و بر اعرف رجالي قرار دارند که هر یک را به چهره‌ها یشان می‌شناسند.

اعراف: جایگاه بلندی بین بهشت و دوزخ و یا روی صراط است، و رجالي که بر فراز اعرف قرار دارند: امامان معصوم علیهم السلام می‌باشند، چنان که در تفسیر مجتمع البیان به نقل از اصیغ بن نباته آمده است که گوید: در محضر مولای متقيان علی علیه السلام نشسته بودم که «ابن الکوّا» آمد

و در بحث این آیه پرسش نمود.

امیر مؤمنان علیه السلام فرمود: خدا بر تو رحم آرد ای ابن الکوّا، ماییم که در قیامت بین بهشت و جهنم می‌ایستیم و هر کس ما را [در دنیا] یاری کرده از چهره‌اش می‌شناسیم و به جهنم می‌فرستیم.^(۱)

یاری نمودن امامان علیهم السلام در هر زمان به حسب اقتضای آن زمان است، بنابراین در دوران ظهور حضرت بقیة الله ارواحنا فداه با جهاد کردن در رکاب آن جناب است و در زمان غیبت به دعا و درخواست ظهور آن حضرت است، همان‌گونه که یاری نمودن حضرت سید الشهداء علیه السلام روز عاشورا به جهاد و نبرد با دشمنان و دفاع از حریم آن جناب بوده و در این زمان به گریه بر مصائب و زیارت و یاری زایران و... می‌باشد.

(۳۸) پاداش تحصیل علوم حقه

خداآند فرموده است:

«وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ النَّجُومَ لِتَهْتَدُوا بِهَا فِي ظُلْمَاتِ الْبَرِّ
وَالْبَحْرِ»^(۲)

و اوست [خدایی] که ستارگان را برای شما قرار داد تا در تاریکی‌های خشکسی و دریا به وسیله آن‌ها هدایت یابید.

در تفسیر علی بن ابراهیم قمی روایت آمده که: مقصود از نجوم

(ستارگان) آل محمد ﷺ است. (۱)

از این تفسیر دو نکته به دست می آید:

نکته اول: این که ستاره هدایتگر در هر زمان، امام آن زمان است،
چنان که در حدیث امام هشتم حضرت رضا علیه السلام راجع به صفات امام
آمده است:

«وَالنَّجْمُ الْهَادِيُ فِي غَيَّابِ الدُّجُنِ» (۲)،

و ستاره راهنمای در تاریکی های شدید.

شایان توجه است که از نام های حضرت بقیة الله عجل الله فرجه
الشرف، نجم است. (۳)

نکته دوم: مقصود از اهتداء، رهنمون شدن به علوم امامان علیهم السلام
است و تاریکی ها؛ همان تیرگی های جهل و بی خبری است.

خداآوند در این آیه کریمه یاد آور شده که این نعمت بزرگ را برای
بندگان خویش فراهم ساخته و مقرر داشته است که مردم با پیروی از
آن ستارگان هدایتگر به علوم و معارف حقیقی راه یابند و از نادانی و
نابخردی خود را نجات دهند.

اما رهیابی به علوم و حقایق از دو طریق امکان پذیر است:

یک: به واسطه علماء و دانشوران و مراجعه به احادیث نورانی
معصومین علیهم السلام که در دوران غیبت از این راه می توان به تحصیل علوم

۲. الكافي، ۲۰۰/۱

۱. تفسیر القمی، ۱۹۹.

۳. النجم الثاقب، ۱۱۰.

پرداخت و از رهنمودهای امامان علیهم السلام بهره جست.

دو: بدون واسطه در زمان ظهر امام علیه السلام. و بی شک کسب علم و دریافت حقایق و معارف ریانی از محضر امام علیه السلام بسی کامل تر و فزون تر است، بلکه بسیاری از علوم فقط در زمان ظهر حضرت ولی عصر عجل الله فرجه الشریف انتشار می یابد.^(۱)

بنابر این به منظور دست یابی به آن علوم و بهره گیری از آن ذخایر گرانبهای دست به دعا برداریم و برای تعجیل فرج و ظهر امام اهتمام بیشتر داشته باشیم. به امید آن روز.

(۳۹) هجرت به سوی خدا

دعا برای ظهر حضرت ولی عصر ارواحنا فداه، هجرت به سوی خداوند و در راه اوست. و هجرت به سوی خداوند مقامی بلند و مرتبه‌ای ارجمند است که در آیات قرآن کریم آثار و ثمرات مهم دنیوی و اخروی آن یاد شده است.

البته هجرت حقیقی آن نیست که انسان فقط از جایی به جای دیگر نقل مکان کند، چراکه بسا افرادی بی ایمان هم این جابجایی را انجام می دهند اما هیچ نتیجه و اثر معنوی و پاداش اخروی بر عمل آنها مترتب نیست.

هجرت راستین آن است که مولای متقیان علی علیہ السلام فرمودند:

«لا يقعُ اسمُ الْهِجْرَةِ عَلَىٰ أَحَدٍ إِلَّا بِعِرْفَةِ الْعِجْلَةِ فِي الْأَرْضِ، فَمَنْ عَرَفَهَا وَاقْرَبَهَا فَهُوَ مُهَاجِرٌ»^(۱)

نام هجرت بر أحدی منطبق نمی شود مگر با شناخت حجت حق در زمین، پس هر که او را بشناسد و به [ولایت] او اقرار نماید مهاجر است.

و بی تردید دعا برای تعجیل فرج و ظهر امام عصر عجل الله فرجه الشریف، لازمه اقرار و معرفت است و هر که امام غایب را به راستی بشناسد دعا برای زودتر شدن حکومتش را وانمی گذارد.

(۲۰) ایمنی از کیفرهای ناگهانی

در احادیث تأکید شده که هر کس به ولایت امیر مؤمنان و ائمه اطهار علیهم السلام پایبند باشد و آن را فراموش نکند، به کیفرهای ناگهانی و بلاهای آسمانی دچار نخواهد شد.

چنان که بی توجّهی به امر ولایت، سبب عقوباتها و بلاهای ناگهانی است.

خداآوند فرموده است:

﴿فَلَقَّا نَّسُوا مَا ذُكْرُوا بِهِ فَتَحَثَّا عَلَيْهِمْ أَبْوَابَ كُلِّ شَيْءٍ حَتَّىٰ إِذَا فَرِحُوا بِمَا أُوتُوا أَخْذَنَاهُمْ بِغَتَّةٍ فَإِذَا هُمْ مُبْلِسُونَ﴾^(۲)

پس هنگامی که آن چه [پند و اندرز] به آن‌ها یادآوری شده بود را فراموش کردند درهای همه چیز را بر آن‌ها گشودیم تا وقتی که از آن چه عطا شده بودند به دلخوشی کامل رسیدند ناگهان آن‌ها را گرفتیم [و عقوبت سخت بر آن‌ها وارد نمودیم] که به کلی [از نجات و رحمت] ناامید شدند.

در تفسیر علی بن ابراهیم قمی از امام محمد باقر علیه السلام روایت آمده که راجع به این آیه کریمه فرمودند:

اندرزی که به آنان یادآوری شده بود ولایت علی علیه السلام مقصود از گشودن درهای همه چیز: دولت و توانگری دنیا و بهره یافتن از لذت‌های آن است. و کیفر ناگهانی، قیام حضرت قائم عجل الله تعالیٰ فرجه الشریف است.^(۱)

البته گشايش نعمت‌های دنیوی برای این گروه از باب استدرج است که خداوند به هرگناهی که از آنان سرمی زند نعمتی می‌افزاید تا آزموده شوند و گستاخی و شقاوت‌شان آشکار گردد و در حال غفلت و بی‌خبری کامل عذاب آن‌ها فرارسد و در آخرت بی‌بهره خواهند بود.

(۲۱ و ۲۲)

اجابت دعوت خدا و رسول؛ و رستکاری به زندگانی جاویدان

دلیل این دو فایده آیه کریمه است که خداوند فرموده:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَسْتَجِيبُ لَكُمْ إِذَا دَعَأْتُمْ لِمَا يُحِبُّنَّكُمْ

وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرءِ وَقَلْبِهِ وَأَنَّهُ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ﴾؛^(۱)

ای کسانی که ایمان آورده اید اجابت کنید خدا و رسول را هنگامی که شما را به چیزی فرامی خواند که شما را زنده می کند و بدانید که خداوند بین شخص و دل او حاصل می گردد و البته به سوی او گردآوری می شوید.

معرفت و شناخت صحیح دین و پیروی از آموزه های رسول خدا ﷺ مایه رسیدن به زندگی جاودانی است و کمال معرفت به ولایت است، چنان که از امام باقر و امام صادق علیهم السلام روایت آمده که فرمودند: این آیه درباره ولایت علیهم السلام نازل شده است.^(۲)

و قرینه این که مقصود از زندگی معرفت است یا زندگی جاودانه خرم که به سبب معرفت فراهم می شود این که در پایان فرموده است: و بدانید که خداوند بین شخص و دل او حاصل می گردد. یعنی نمی گذارد حق و باطل بر او مشتبه شود.^(۳)

۱. سوره انفال، آیه ۲۴.

۲. تفسیر برہان، ۷۱/۲.

۳. مجمع البيان، ۵/۵۳۴.

خلاصه پیام آیه چنین است: اگر شما دعوت خدا و رسول را اجابت کنید معرفت شما را کامل می‌سازد که از باطل پیروی ننمایید و آن زندگی ابدی است که زندگی دل می‌باشد، با آن که مایه زندگی اخروی و حیات جاودانه است.

و بدون شک دعا برای حضرت بقیة الله ارواحنا فداه اجابت دعوت خدا و رسول است.

(۴۳) بیانش و پایداری در دین

به کار بستن دستور خدا و رسول علیهم السلام و پذیرش اندرزهای ایشان مایه بصیرت در دین و تحکیم مبانی ایمان و اعتقاد و پایداری بیشتر می‌باشد، چنان که خداوند فرموده است:

﴿وَلَوْ أَثْمَمْ فَعَلُوا مَا يَوْعِظُونَ بِهِ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ وَأَشَدُّ تَشْيِتاً﴾ وَإِذَا لَأْتَيْنَاهُمْ مِنْ لَدُنَّا أَجْرًا عَظِيمًا * وَلَهُدِينَاهُمْ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا (۱)

و اگر پندها و اندرزهایی که به آنان می‌شد را به کار می‌بستند به طور مسلم برایشان بهتر و مایه استواری بیشتر [ایمان و اعتقادشان] بود و در این صورت پاداش بزرگی از جانب خود به آنان عطا می‌کردیم و به طور حتم آنان را بر صراط مستقیم ثابت قدم می‌نمودیم.

مهمترین پند و اندرز خدا و رسول علیهم السلام در امر ولایت امیر مؤمنان و امامان علیهم السلام بوده است، چنان که آیات و روایات بسیار بر آن دلالت

دارد، در تأویل آیه فوق نیز تصریح شده است.^(۱)

وبی تردید دوران حکومت عدل و داد حضرت بقیة الله عجل الله فرجه الشفیف، هنگام تجلی کامل ولایت ائمه اطهار^{علیہم السلام} است و دعا برای زودتر شدن آن دوران، به کار بستن فرمان خدا و رسول و مایه بصیرت و توجه بیشتر به آفاق بلند دین و استواری در اعتقاد است که پاداش‌های اخروی عظیم را در پی دارد.

(۲۲) در کنار امیر مؤمنان^{علیہم السلام}

دعا برای تعجیل در امر فرج سبب می‌شود که دعا کننده روز قیامت در کنار مولای متقیان^{علیہم السلام}؛ زیر سایه و درجه آن حضرت قرار گیرد.

به روایت شیخ صدق از امیر مؤمنان^{علیہم السلام} آمده است که فرمودند: قیام کننده ما را غیبتی است که مدت آن طولانی خواهد شد، گویی شیعیان را می‌بینم که بسان گوسفندانی باشند که به دنبال چراگاه پسراکنده می‌شوند و به هر سوی روی می‌آورند و چراگاه نمی‌یابند.

توجه کنید که هر یک از آنان بر دین خود ثابت و استوار بماند و بر اثر طولانی شدن دوران غیبت، دلش قساوت نگیرد، روز قیامت

همراه با من در درجه‌ام خواهد بود.^(۱)

بی تردید دعا برای زودتر شدن روزگار حکومت عدل و داد حضرت مهدی عجل الله فرجه الشریف، نشانگر استواری دین و ایمان است، چنان که اهتمام به دعا سبب پایداری در اعتقاد می‌باشد، به طوری که در فایده پیشین یادآور شدیم.

(۴۵) محبوبترین خلق

این نکته در احادیث تأکید شده که محبوبترین خلق نزد خداوند کسی است که برای آن‌ها سودمندتر باشد، از جمله به روایت شیخ کلینی ^{رض} از امام صادق علیه السلام آمده که رسول خدام علیه السلام فرمودند: خلائق عیال [و ریزه خوار خوان] خداوند هستند، و محبوبترین آفریدگان نزد خداوند آن است که به عیال خدا سود برساند و خاندانی را شادمان سازد.^(۲)

و نیز در حدیث دیگر است که از رسول خدام علیه السلام پرسیدند: محبوبترین خلق نزد خداوند کیست؟

پیامبر اکرم علیه السلام فرمودند: کسی که منفعتش برای مردم بیشتر باشد.^(۳) دعا برای تعجیل ظهر حضرت صاحب الزمان عجل الله فرجه الشریف مایه سودمندی و خرسندی همه مؤمنان - بلکه تمامی اهل

۱. کمال الدین، ۳۰۳/۱؛ بحار الانوار، ۱۰۹/۵۱.

۲. الكافی، ۱۶۴/۲.

۳. الكافی، ۱۶۴/۲.

عالی - است، به خصوص پیامبر و امامان علیهم الصلاة والسلام از این دعا شادمان می شوند.

بنابراین کسی که در جهت سود رسانی به عموم جهانیان إقدام کند از محبو بترین خلائق به شمار خواهد آمد.

(۴۶) گرامی ترین خلق نزد پیامبر ﷺ

در حدیثی از رسول خدا ﷺ آمده است: خوشابه حال کسی که قیام کننده اهل بیتم را دریابد در حالی که پیش از قیامش به او اقتدا کرده باشد؛ دوست او را دوست بدارد و از دشمنش بیزاری جوید و ولایت امامان هدایتگر پیش از او را داشته باشد، چنین کسانی رفیقان و اهل دوستی و مودت من و گرامی ترین افراد امّتاتم نزد منند.

- و به روایت دیگر: گرامی ترین خلق خدا نزد من می باشند. (۱)

با توجه به این که دعا برای زودتر شدن دوران حکومت امام عصر عجل الله فرجه از گونه های اقتدا به آن حضرت می باشد، زیرا که خود بارها برای این امر دعا نموده است، از جمله: پس از ولادتش چنین دعا کرد:

«اللَّهُمَّ أَنِّي لِي وَعْدٌ وَأَتَمِّمْ لِي أَمْرِي وَثَبِّتْ وَطَأْتِي وَأَمْلَأْ
الْأَرْضَ بِي عَدْلًا وَقِسْطًا»؛ (۲)

پروردگارا و عده مرا تنفیذ کن و امر [قیام] مرا به اتمام برسان و

---

۱. کتاب الغيبة، شیخ طوسی، ۲۷۵. ۲. بحار الانوار، ۵۱/۱۳.

گام‌هایم را استوار قرار ده و زمین را به واسطه من پر از عدل و داد
گردان.

پس با پیروی از آن حضرت به دعا برای فرا رسیدن دوران
حکومتش اهتمام کنیم. به امید آن که نزد پیامبر علیه السلام عزیز و گرامی
باشیم.

(۴۷) ضمانت بهشت از سوی رسول خدا علیه السلام

شیخ صدقه شفیع در حدیثی از رسول خدا علیه السلام نقل کرده است که
فرمودند:

هر آن که پنج چیز را برای من ضمانت کند، من ضامن بهشت برای
اویم.

سؤال شد: یا رسول الله آن‌ها چیست؟

فرمودند:

خیرخواهی [در نیت و عمل خالصانه] برای خدا؛ و خیرخواهی
برای رسول او؛ و خیرخواهی برای کتاب او؛ و خیرخواهی برای
دین خدا و خیرخواهی برای جماعت مسلمانان.^(۱)

دعا برای برقراری حکومت عدل و داد جهانی حضرت بقیة الله
عجل الله فرجه الشریف، تمامی انواع خیرخواهی را در بر دارد، زیرا که با
ظہور آن حضرت هرگونه غم و اندوه از بندگان خدا زدوده می‌شود و

رسول خدا^{صلوات الله علیه و آله و سلم} خرسند و احکام و حقایق قرآن کریم آشکار و دین خدا بر سراسرگیتی حاکم و نافذ می‌گردد و همه مسلمانان به آرامش و آسایش خواهند رسید.

بنابراین نیک خواهی در اندیشه و گفتار و کردار مؤمن منتظری که همواره زیان به یاد آن دولت کریمه می‌گشاید و در آرزوی آن دوران فرخنده لحظه شماری می‌کند، کاملاً مشهود است.

(۴۸) مژده خداوند

کسانی که برای زودتر شدن آن ایام شکوهمند همواره دست به دعا بر می‌دارند، مورد مژده خدا و رسول می‌باشند، چنان که خداوند فرموده است:

**﴿وَالَّذِينَ أَجْتَبَيْتُمُ الظَّاغُوتَ أَنْ يَعْبُدُوهَا وَأَنَا بُوَا إِلَيْهِ لَهُمُ الْبُشْرَى
فَبَشِّرْ عِبَادِ﴾ الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَبَيَّنُونَ أَخْسَنَةَ أُولَئِكَ الَّذِينَ
هَذَا هُمُ اللَّهُ وَأُولَئِكَ هُمُ الْأُلْيَاءُ﴾؛ (۱)**

و آنان که از طاغوت پرهیز کرده‌اند که آن را پرستش [و پیروی] نمایند و به سوی خداوند بازگشت [و نیایش] دارند برای آنان مژده است، پس به بندگانم مژده بدده، همان کسانی که قول [حق و نیک] را می‌شنوند و از بهترینش پیروی می‌کنند، آن‌ها بند کسانی که خداوند هدایتشان نموده و هم ایشان خردمندانند.

و در حدیث از امام صادق علیه السلام آمده است: هر رایتی پیش از قیام حضرت قائم علیه السلام برافراشته شود صاحب آن طاغوتی است که به جای خداوند مورد پرستش قرار می‌گیرد.^(۱)

این حدیث دلالت می‌کند که هر کس مردم را به سوی خود فراخواند به عنوان بابیت یا مانند آن پیش از ظهر حضرت حجت عجل الله فرجه الشریف، چنین کسی بر باطل است و مؤمنانی که از پیروی آنها خودداری نمایند و از پرستش و اطاعت طاغوت (هر معبد باطل) پرهیز نمایند، از سوی خدا مژده دارند.

(۲۹) مایه کمال عقل

از فایده پیشین و بعضی فواید گذشته به دست می‌آید که دعا برای تعجیل فرج امام عصر عجل الله فرجه الشریف مایه کمال عقل می‌باشد؛ و معلوم است بالاترین مزیت انسان که سبب بلندی مقام او می‌شود، عقل است.

در کافی از سلیمان دیلمی روایت آمده که گوید: به امام جعفر صادق علیه السلام عرض کردم:

فلانی چنین و چنان عبادت می‌کندا
امام علیه السلام فرمود: عقلش چگونه است؟ گفتم: نمی‌دانم.
فرمودند: به درستی که ثواب به مقدار عقل است [و ادامه دادند]

مرد عابدی از بنی اسرائیل در یک جزیره سرسبز و خوش آب و هوا
عبادت می‌کرد. فرشته‌ای بر او گذشت، به درگاه خداوند عرضه
داشت: خدا یا ثواب این بندۀ را نشانم ده.

هنگامی که پاداش وی را مشاهده نمود آن را اندک شمرد. خداوند
به او وحی فرمود: با این عابد مصاحبت کن تا جهت کم بودن پاداش
او را دریابی.

آن فرشته به صورت انسانی نزد عابد آمد. عابد از او پرسید: تو
کیستی؟ گفت: مردی عابدم؛ چون بر عبادت و جایگاه تو اطلاع یافتم
مايل شدم که نزد تو باشم و خدای را عبادت کنم.

سپس آن روز نزد وی به عبادت پرداخت و روز دیگر به عابد گفت:
برای عبادت چه جای خوبی است!

عبد گفت: عیش این است که خدای ما یک حیوان سواری ندارد،
زیرا که اگر خداوند الاغ داشت ما اورا در اینجا می‌چرانیدیم تا علف و
گیاه این جزیره بی‌صرف نماند و تلف نشود!

فرشته گفت: خداوند الاغی ندارد، گفت: آری، اگر داشت این
علف‌ها ضایع نمی‌شد.

آن گاه به فرشته وحی رسید که من به مقدار عقل عابد به او پاداش
می‌دهم.^(۱)

(۵۰) دعای رسول خدا علیه السلام

در کتاب احتجاج آمده است که: رسول خدا علیه السلام پس از یاد کردن از امامان علیهم السلام دست های خود را به سوی آسمان گشودند و چنین دعا کردند:

«اللَّهُمَّ وَالِّيْ مَنْ وَالِّيْ خَلْقَاتِيْ وَائِمَّةَ امْتِيْ مَنْ بَعْدِيْ وَعَادِيْ مَنْ عَادَ امْهُمْ
وَأَنْصُرْ مَنْ نَصَرَهُمْ وَأَخْذُلْ مَنْ خَذَلَهُمْ»؛ (۱)

خدایا دوست بدار هر که جانشینان من و امامان امتم را بعد از من دوست بدارد و دشمن بدار هر آن که با ایشان دشمنی نماید؛ و هر که آنان را یاری کند یاریش کن و هر که خواریشان را بخواهد خوارش گردان...

بی شک دعا برای حضرت بقیة الله ارواحنا فداء، دوستی و موالات و یاری آن بزرگوار در عصر غیبت و دوستی و پیروی از تمام امامان علیهم السلام است لذا مشمول دعای خیر پیامبر اکرم علیه السلام خواهد بود.

(۵۱) مایه طول عمر

خداوند فرموده است:

«وَأَمَّا مَا يَتْقَعُ النَّاسُ فَيَمْكُثُ فِي الْأَرْضِ»؛ (۲)

و آن چه مردم را سود می رساند در زمین پاینده می ماند.
و دعا برای منجی عالم بشریت، به همه مردمان بلکه تمامی

آفریدگان سود می‌رساند، بنابراین دعاکننده در زمین پایدار خواهد بود و عمری طولانی خواهد داشت.

افزون بر این که در حدیث آمده است: هر که این دعا را پس از هر نماز واجب بخواند و بر آن مداومت نماید، آنقدر زندگانی خواهد ماند که از زندگانی سیر و ملول شود و به دیدار حضرت صاحب الزمان عجل الله فرجه الشریف تشرّف یابد. دعا این است:

«اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ اللَّهُمَّ إِنِّي رَسُولُكَ الصَّادِقَ
الْمُصَدِّقَ صَلواتُكَ عَلَيْهِ وَآلِهِ قَالَ أَنَّكَ قُلْتَ: مَا تَرَدَّدْتُ فِي شَيْءٍ إِنَّمَا
فَاعِلُّهُ كَتَرَدُّدِي فِي قِبْضِ رُوحِ عَبْدِي الْمُؤْمِنِ يَكْرَهُ الْمَوْتَ وَأَنَا أَكْرَهُ
مَسَاءَتَهُ، اللَّهُمَّ فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَعَجِّلْ لِوَلِيَّكَ
[الوليّ] الْفَرَجَ وَالنَّصْرَ وَالْعَافِيَّةَ وَلَا تَسْوُنِي فِي تَقْسِيٍّ وَلَا فِي
أَحَدٍ مِنْ أَحْبَبِي وَلَا فِي فَلَانٍ»؛ به جای کلمه فلان هر که را مایل است نام
برد. (۱)

خدایا بر محمد و آل محمد درود فرست. خدایا به راستی که رسول راستگوی تصدیق شده‌ات که درود تو بر او و آش باد. چنین فرمود که تو فرموده‌ای: من در هیچ امری که انجام دهنده آنم تردید نکرده‌ام همچون تردید [تردد] در قبض روح بندۀ مؤمن خودم، او

۱. مکارم الاخلاق، ۲۸۴؛ فلاح السائل، ۱۶۷؛ مباحثی راجع به این دعا شریف و شرح و توضیح بعضی از واژه‌های آن در کتاب مکیال المکارم، بخش ششم، آمده است.

مرگ را اکراه دارد و من خوش ندارم او را ناراحت سازم. خداوندا
پس بر محمد و آل محمد درود فرست و برای ولی [اولیای]
خودت گشایش و پیروزی و عافیت را تعجیل فرمای و مرانه در
مورد خودم و نه در مورد کسی از دوستانم و نه در مورد فلانی بدی
مرسان.

(۵۲) ثواب تسبیح گویی در هر نفس

دعا برای تعجیل ظهور حضرت بقیة الله ارواحنا فداه، در حقیقت
اندیشه و اهتمام به امر حکومت امامان علیهم السلام است و طبق روایت امام
صادق علیه السلام ثواب تسبیح گفتن را دارد. امام صادق علیه السلام فرمودند:

«نَفْسُ الْمَهْمُومِ لَنَا الْمُغْتَمِ لِظَلَمِنَا تَسْبِيحٌ وَهَمَّةٌ لَا مِنَّا عِبَادَةٌ وَكِتَابَهُ
لِسِرِّنَا جَهَادٌ فِي سَبِيلِ الله»؛ (۱)

نفس کشیدن کسی که در امر ما اندیشنا ک باشد و گشایش کار ما را
بخواهد و به سبب ظلمی که بر ما رفته اندوهگین است تسبیح گویی
است و اهتمام او به خاطر امر ما عبادت است و ینهان نمودنش راز
ما را جهاد است.

و اهتمام به امر امامان علیهم السلام به معنای سعی و تلاش در راه خروج و
قیام حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف است که با رفتار مناسب و
تهذیب نفس و توجیه دیگران و دعا برای تعجیل فرج، این کار

انجام می شود.

(۵۳) مهروزی به عالم

دعا برای برقراری دولت کریمه، در حقیقت تکریم و احترام و
مهروزی و اظهار همدردی با عالمی است که میان جاهلان مبتلا شده
باشد.

در حدیثی از پیامبر اکرم ﷺ نقل شده که فرمودند: با سه گروه
همدردی کنید که من نسبت به آنها دلسوزی دارم: ثروتمندی که فقیر
شده؛ و ارجمندی که خوار گردیده؛ و عالمی که بین جاهلان مبتلا
شده باشد. (۱)

با توجه به این که امام زمان عجل الله فرجه الشریف، به علوم الهی و
اسرار غیبی آگاه است و کانون علم و معرفت و منبع فیوضات ربانی
است، به سبب رفتارهای جاهلانه و نابخردانه بسیاری از مردمان، از
نظرها غایب گردیده است، پس بر همه ما لازم و واجب است که
نسبت به این عالم حقیقی اظهار همدردی کنیم و برای ظهورش دست
به دعا برداریم و برای بهره گرفتن از علوم آن حضرت ولیافت و
شاپستگی درک محضرش خود را مهیا سازیم.

(۵۲) پاداش قرض الحسنة

خداوند فرموده است:

﴿مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضاً حَسَناً فَيُضَاعِفَهُ لَهُ أَضْعَافًا كَثِيرَةً﴾؛^(۱)

کیست که به خداوند قرض الحسنای دهد تا برایش چندین برابر افزایش فراوان دهد.

تذکر: قرض به خداوند؛ قرض دادن به بندگان خدا و یا انفاق کردن در راه خداست.

حدیثی از امام صادق علیه السلام آمده است که: وقتی این آیه نازل شد:

﴿مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِّنْهَا﴾؛^(۲)

هر آن که کار نیکی به جای آورد برایش پاداشی بهتر از آن است.

پیامبر ﷺ عرضه داشت: خدا ایا بیفزای. پس این آیه نازل گشت:

﴿مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهِ﴾؛^(۳)

هر آن که کار نیکی به جای آورد برایش پاداش ده برابر است.

بار دیگر پیامبر ﷺ دعا کرد: خدا ایا فزونی ده. آن گاه این آیه فرود آمد:

۱. سوره بقره، آیه ۲۴۵.
۲. سوره نمل، آیه ۸۹؛ سوره قصص، آیه ۸۴.

۳. سوره انعام، آیه ۱۶۰.

﴿مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضاً حَسَناً فَيُضَاعِفَهُ لَهُ اضْعَافًا﴾

کثیرة﴾؛ (۱)

کیست که به خداوند قرض الحسن‌های دهد تا برایش چندین برابر افزایش فراوان دهد.

پیامبر ﷺ فرمودند: کثیر (= فراوان) نزد خداوند به شماره

نمی‌آید. (۲)

و در ثواب قرض الحسن روایات متعددی وارد شده از جمله: رسول خدا ﷺ فرمودند:

یک درهم صدقه ده برابر می‌شود، اما [ثواب] قرض الحسن هجده برابر است، زیرا که قرض را فقط شخص نیازمند می‌گیرد و صدقه بساکه به غیر نیازمند برسد. (۳)

جهت دیگر این که قرض؟ دوباره برمی‌گردد و باز می‌توان قرض داد اما صدقه باز نمی‌گردد.

وصله امام علیؑ در این زمان از برترین مصاديق قرض الحسن است، چنان که از امام موسی کاظم علیؑ روایت آمده که فرمودند: قرض حسن صله امام در زمان دولت فاسقان است. (۴)

و پیش‌تر گفتیم که دعا برای تعجیل ظهور از موارد صله امام علیؑ است.

۲. مجمع البیان، ۱/۳۴۹.

۱. سوره بقره، آیه ۲۴۵.

۴. مرآة الانوار، ۲۷۱.

۳. لثالیء الاخبار، ۲۵۹.

(۵۵) تبدیل سیّثات به حسنات

در کتاب عدّة الداعی از رسول خدا علیه السلام روایت شده که فرمودند:

هر آن گروهی که به ذکر خداوند بنشینند و اشتغال ورزند فرشته‌ای از سوی آسمان به آنان ندامی کند: برخیزید که البته گناهان شما به نیکی‌ها مبدل گشت و همگی آمرزیده شدید. و هیچ گروهی از اهل زمین ننشینند که به یاد خدا پردازند مگر این که جمعی از فرشتگان با آنان بنشینند. (۱)

گفتنی است که: ذکر خداوند اقسامی دارد از جمله یادآوری صفات خداوند و بیان فضایل و مناقب پیامبر اکرم علیه السلام و ائمه اطهار علیهم السلام و تلاوت قرآن و تسبیح و تهلیل و استغفار و ذکر احکام دین و مانند آن...

و دعا برای حضرت بقیة الله عجل الله فرجه الشریف از موارد ذکر خداوند است، چنان که در حدیثی از امام باقر علیه السلام است:

یاد ما از [شاخه‌های] ذکر خداست و یاد کردن از دشمنان ما از [موارد] ذکر شیطان است. (۲)

(۵۶) مصون ماندن از فراموشی یاد خدا

هرگاه شخص مؤمن به دعا درباره امام علی^ع و سایر انواع ذکر مداومت نماید، خداوند او را از فراموشی ذکر و عبادت باز می‌دارد، چنان‌که از پیامبر اکرم ﷺ روایت شده که فرمود:

«قَالَ شَيْحَانَةُ: إِذَا عَلِمْتُ أَنَّ الْفَالِبَ عَلَى عَبْدِي الْإِشْتِغَالَ بِنَقْلِ
شَهْوَتِهِ فِي مَسَالَتِي وَمَتَاجِاتِي، فَإِذَا كَانَ عَبْدِي كَذَلِكَ قَارَادَ أَنْ يَسْهُوَ
حُلْثُ بَيْنَهُ وَبَيْنَ أَنْ يَسْهُوَ، أُولَئِكَ أُولَيَائِي حَقًا أُولَئِكَ الْأَبْطَالُ حَقًا»^(۱)
خداوند سبحان فرموده است: هرگاه بدانم که اشتغال به [دعا و
توجه] من بر بندهام غالب است، شهوتش را در خواستن و مناجات
خود قرار می‌دهم. و هرگاه بندهام چنین شد، پس اگر بخواهد اشتباه
کند میان او و اشتباه کردنش حایل می‌شوم، اینان در حقیقت اولیای
من هستند، حقاً که اینان قهرمانان اند.

(۵۷) دفع عقوبت از اهل زمین

خداوند به برکت کسانی که به یاد او مداومت دارند و اهتمام
می‌ورزند عقوبت و کیفر دنیوی را از همه اهل زمین دفع می‌نماید و
دور می‌سازد. و چنان‌که در برخی از فواید گذشته بیان کردیم: دعا
کنندگان برای حضرت بقیة‌الله عجل الله فرجه الشریف، در شمار یاد

کنندگان خداوند می باشند.

در ادامه حديثی که در فایده قبل آورده ایم چنین آمده است:

«أُولَئِكَ الَّذِينَ إِذَا أَرَدْتُ أَنْ أُهْلِكَ الْأَرْضَ عَقُوبَةً زَوَّيْتُهَا عَنْهُمْ مِنْ أَجْلِ أُولَئِكَ الْأَبطَالِ»^(۱)

اینان هستند که اگر خواسته باشم زمین را به کیفر و عقوبت هلاک سازم، به خاطر آن قهرمانان، عقوبت را از آنها (= اهل زمین) دفع می نمایم.

و در حديثی از امام باقر علیه السلام است که فرمود:

زمانی بر مردم فرامی رسید که امامشان غایب می شود، خوشابه حال کسانی که در آن زمان بر امر ما پایدار بمانند، کمترین پاداشی که به آنان می رسید این که خداوند ایشان را مورد خطاب قرار می دهد: ای بندگان و کنیزانم به سر من ایمان آوردهید و غیب مرا تصدیق نمودهید، پس شما را به پاداش نیک از سوی من بشارت بادا ای بندگان و کنیزانم؛ حقا که از شما می پذیرم و شما را مورد عفو قرار می دهم و می آمرزم و به خاطر شما بندگانم را از آب باران سیراب می نمایم و بلا را از آنها دفع می کنم. اگر شما نبودهید عذابیم را بر آنها فرود می آوردم.^(۲)

(۵۸) پاداش یاری مظلوم

مظلوم بودن امام زمان عجل الله فرجه الشریف، امری ثابت و مسلم است، زیرا که سالیان متمادی است بر اثر ستمکاری دشمنان دین، آن حضرت در پرده غیبت به سر می‌برد و چه بسیار ظلم‌ها که از ناحیه دوست و دشمن بر آن بزرگوار وارد شده است که شرح و بیان آن‌ها از حوصله این مقال بیرون است.

و یاری نمودن مظلوم به دلیل عقل و نقل لازم و پسندیده است و از اقسام یاری نمودن مظلوم دعاکردن است. و ثواب‌های یاری مظلوم بسیار است که به نقل سه روایت در این باره بسته می‌کنیم:
امام زین العابدین علیه السلام فرمودند:

هر آن که مظلومی را بر دفع ظالمی یاری کند خداوند او را بر گذشتن از صراط هنگامی که گام‌ها بر آن می‌لغزد یاری می‌نماید.^(۱)

واز امام صادق علیه السلام روایت است که فرمودند:

هیچ مؤمنی مظلومی را یاری نکند مگر این که برایش بهتر است از روزه یک ماه و اعتکاف در مسجد الحرام.

و هر مؤمنی برادر [دینی] خود را یاری کند در حالی که قدرت بر برایش داشته باشد، خداوند او را در دنیا و آخرت یاری می‌نماید.
و هر مؤمنی که از یاری برادر [دینی] خود کوتاهی نماید در حالی

که بتواند او را یاری کند، خداوند او را در دنیا و آخرت و امانده و نگون بخت خواهد ساخت.^(۱)

و در حدیث دیگر از آن حضرت ﷺ آمده است:

هر آن که نسبت به برادر مؤمن ستمدیده خود هنگام سختی دادرسی کند و غم و اندوهش را بزداید و در برآورده شدن خواسته اش یاریش نماید، بدین کار نزد خداوند هفتاد و دو نوع رحمت برای او خواهد بود که یکی از آنها را به زودی [در دنیا] به او عطا می نماید و به واسطه آن زندگانیش سامان می یابد و هفتاد و دو نوع رحمت را برای صحنه های هول انگیز و ترسناک قیامت برایش ذخیره می کند.^(۲)

(۵۹) گرامی داشتن بزرگان

گرامی داشتن و حرمت نهادن به بزرگان و سالخوردگان، از کارهای نیک و پسندیده در آیین مقدس اسلام است.

از رسول خدام ﷺ روایت شده که فرمودند:

هر آن که امتیاز و برتری شخص بزرگ را به خاطر سئش بشناسد و او را احترام کند، خداوند وی را از ترس و هراس روز قیامت ایمن می نماید.^(۳)

و در حدیث دیگر فرمودند: از جمله تعظیم خداوند تجلیل و

۲. بحار الانوار، ۷۵/۲۱.

۱. ثواب الاعمال، ۱۷۷.

۳. الكافی، ۶۵۸/۲.

احترام مؤمن سفید موی است.^(۱)

یعنی: تعظیم و احترام دستور خداوند در حقیقت تعظیم و احترام خداوند است.

و در روایت دیگر از پیامبر اکرم ﷺ آمده است:

«وَإِنَّ مِنْ عِظَمِ جَلَالِ اللَّهِ أَكْرَامُ ثَلَاثَةٍ: ذَي الشَّيْءَةِ فِي الْإِسْلَامِ؛ وَالْإِمَامُ الْعَادِلُ؛ وَحَامِلُ الْقُرْآنِ غَيْرُ الْفَالِي فِيهِ وَلَا يَعْفُ عنْهُ»^(۲)
و از مهمترین گونه‌های بزرگداشت خداوند، تکریم سه نفر است:
کسی که در اسلام پیر و سالخورده شده، و امام عادل، و حامل
قرآن که از افراط و تغفیر نسبت به آن برکتدار باشد.

هر سه ویژگی در برترین مرتبه در وجود مقدس حضرت ولی عصر
عجل الله فرجه الشریف قرار دارد. و دعا کردن برای آن حضرت نوعی
احترام و گرامی داشت می‌باشد، پس همه ثواب‌های فوق بر این
مرتب است.

(۶۰) ثواب حمایت از امیر مؤمنان ﷺ

ثواب دعا کردن برای قیام حضرت بقیة الله ارواحنا فداه، بسان
همراهی با امیر مؤمنان ﷺ در نبردهای آن حضرت با دشمنان دین
است، چنان که در نهج البلاغه آمده است:

«وَمِنْ كَلَامِ لَهُ طَبِيلًا لَمَا أَظْفَرَهُ اللَّهُ بِاصْحَابِ الْجَمَلِ وَقَدْ قَالَ لَهُ بَعْضُ
أَصْحَابِهِ رَدَدْتُ أَنَّ أَخِي فُلَانًا كَانَ شَاهِدَنَا لَيْزَى مَا نَصَرَكَ اللَّهُ بِهِ

علی اعدائک.

فقال للطیللا: أهُو أخیك مَعْنَا؟ فقال: نعم. قال علیه السلام: قَدْ شَهِدْنَا، وَلَقَدْ
شَهِدْنَا فِي عَشْكُرِنَا هَذَا أَقْوَامٌ فِي أَضْلَابِ الرِّجَالِ وَأَرْحَامِ النِّسَاءِ
سَيِّرْعَفُ بِهِمُ الْزَّمَانُ وَيَقُولُ بِهِمُ الْإِيمَانُ»^(۱)

هنگامی که خداوند مولای متقيان علیه السلام را بر اهل جَمَل پیروز
ساخت، یکی از یاران آن حضرت عرضه داشت: مایل بودم که ای
کاش برادرم فلانی با ما همراه می‌بود تا شاهد این پیروزی و یاری
خداوند نسبت به ما می‌گشت.

امام علیه السلام فرمود: آیا او هوادار ماست؟

مرد عرضه داشت: آری.

امام علیه السلام فرمود: در حقیقت او با ما بوده است؛ و البته در این سپاه
گروهایی همراه ما بوده‌اند که در اصلاح مردان و ارحام زنان
هستند و به زودی زمانه آنان را به مشقت می‌افکند [یا آشکار
می‌سازد و یا دیگران از جهاد آنان به مشقت می‌افتنند]^(۲) و
ایمانشان قوی خواهد بود.

و در روایت آمده که وقتی امیر مؤمنان علیه السلام خوارج نهروان را کشتد،
مردی بپا خاست و عرضه داشت: خوشابه حال ما که همراه شما

۱. نهج البلاغه، ۵۵.

۲. این سه وجه را مؤلف بزرگوار با توضیح و بیان در پاورقی آورده است و معنای اول بر
مؤمنان دوران غیبت؛ و معنای دوم بر منتظران فرج؛ و معنای سوم بر مجاهدان زمان
ظهور منطبق است.

شاهد این حادثه بودیم؛ و به یاری شما این خوارج را به قتل رسانیدیم. امیر مؤمنان علیهم السلام فرمود:

سوگند به آن خدایی که دانه را بشکافت و بندگان را بیافرید که در حقیقت مردمانی اینجا با ما حاضر و همراه بودند که هنوز خداوند پدران و نیاکان آنان را نیافریده است!

آن مرد پرسید: چگونه کسانی که هنوز آفریده نشده‌اند با ما حاضر و شاهد می‌باشند؟ امام علیهم السلام فرمود:

آری؛ آنان گروهی هستند که در آخرالزمان خواهند بود و در این جهاد با ما شرکت دارند و نسبت به ما تسلیم هستند و گردن می‌نهند، پس آن‌ها به طور قطع و یقین شریک ما در این کارزار می‌باشند. (۱)

(۶۱) خونخواهی برای امام حسین علیهم السلام

دعا برای ظهر امام عصر عجل الله فرجه الشریف، پاداش خونخواهی برای امام حسین علیهم السلام را دارد و آن عبادتی است که ثوابش را جز خدا کسی نمی‌داند.

توضیح این که: هرگاه شخصی به هیچ وجه نتواند برای مقتول خونخواهی کند، به ناچار دست به دعا بر می‌دارد که: خدا یا منتقی را از غیب برسان که داد این مظلوم را از ظالم بستاند و برایش

خونخواهی نماید.

و چون حضرت بقیة الله عجل الله فرجه الشریف هنگامی که ظاهر می شود، برای حضرت امام حسین علیه السلام خونخواهی می نماید، چنان که در دعای ندبه آمده است:

«أَيَّنَ الطَّالِبُ بِدَمِ الْمَقْتُولِ بِكَرْبَلَا؟»
کجاست آن طلب کننده خون کشته شده در کربلا.

پس در زمان غیبت آن بزرگوار که هرگز نمی توانیم برای حضرت سید الشهداء علیه السلام خونخواهی کنیم، به دعا برای تعجیل ظهر آن حضرت آن را طلب می نماییم.

(۶۲) توانایی تحمل احادیث ائمه علیهم السلام

دعا برای تعجیل ظهر حضرت بقیة الله ارواحنا فداه ماية تقویت ایمان و روشنی دل و جان است. و هنگامی که ایمان در دل شخص نیرو گرفت و شکوفا گشت، برای دریافت و پذیرش علم و معرفت مهیا می شود و به انوار تابناک احادیث آل محمد علیهم السلام می یابد. اما کسانی که پرده جهل بر دل هایشان افتاده و آلو دگی به گناهان و زشتی ها آنان را به غفلت و بسی خبری کشانیده است، از پذیرش احادیث آل محمد علیهم السلام بی بهره اند، بلکه آنها را انکار می کنند و یا به توجیه و تفسیر نادرست آنها می پردازند.

در حدیث از امام باقر علیه السلام آمده که پیامبر اکرم علیهم السلام فرمودند:

«إِنَّ حَدِيثَ آلِ مُحَمَّدٍ صَفْبُ مُسْتَصْبُ لَا يُؤْمِنُ بِهِ إِلَّا مَلَكٌ مُقْرَبٌ أَوْ

نبی مُرَسَّلٌ أَوْ عَبْدٌ إِمْتَحَنَ اللَّهُ قَلْبَهُ لِلإِيمَانِ، فَمَا وَرَدَ عَلَيْكُمْ مِنْ حَدِيثٍ
آلِ مُحَمَّدٍ ﷺ فَلَا تَثْلِثُوهُ قُلُوبِكُمْ وَعَرَفْشُوهُ فَاقْبِلُوهُ، وَمَا أَشْمَأَتْ مِنْهُ
قُلُوبِكُمْ وَأَنْكَرْتُمُوهُ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالِّي الرَّسُولِ وَالِّي الْعَالَمِ مِنْ آلِ
مُحَمَّدٍ ﷺ وَأَنَّمَا الْهَالِكُ أَنْ يَعْدَثَ احْدَكُمْ بِشَيْءٍ مِنْهُ لَا يَعْتَمِلُهُ،
فَيَقُولُ: وَاللَّهِ مَا كَانَ هَذَا، وَاللَّهِ مَا كَانَ هَذَا، وَالْأَنْكَارُ هُوَ الْكُفَّرُ»^(۱)

حدیث آل محمد ﷺ صعب مستصعب است که جز فرشته مقرب یا
پیامبر مرسل یا بنده‌ای که خداوند دلش را به ایمان آزموده است به
آن ایمان نمی‌آورد، پس هر آن چه از حدیث آل محمد ﷺ به شما
رسید و دلتان به آن نرم شد و آن را شناختید، آن را پذیرید و آن چه
که دلتان از آن رمید و نا آشنا بود، آن را به خدا و رسول و عالم از
آل محمد ﷺ رد کنید، همانا کسی هلاک شونده است که چیزی از
آن را برایش بازگو کنند و تحمل ننماید و بگوید: به خدا چنین
نیست؛ به خدا چنین نیست. و انکار همان کفر است.

(۶۳ و ۶۴) سمت راست عرش با چهره نورانی!

دعا برای حضرت ولی عصر عجل الله فرجه الشریف، از کارهایی است
که سبب می‌شود شخص در سمت راست عرش یعنی جایگاه بلند
قرب الهی، با چهره نورانی و درخشان قرار گیرد، به گونه‌ای که دیگران
که از رتبه او پایین ترند از نور او روشنی یابند و بهره گیرند.
در حدیث آمده که امام صادق علیه السلام به ابن أبي عفیور فرمود:

ای پسر ابی یعفور؛ رسول خدا علیه السلام فرمودند: شش خصلت است که هر کس در او باشد در پیشگاه خداوند و در سمت راست او - یعنی سمت راست عرش - خواهد بود.

ابن ابی یعفور گفت: فدایت شوم، آن‌ها چیستند؟
امام صادق علیه السلام فرمود: این که مرد مسلمان برای برادر دینی خود همان را دوست بدارد که برای عزیزترین خاندانش دوست می‌دارد؛ و خوش نداشته باشد برای او هر چه را برای عزیزترین خاندانش خوش نمی‌دارد؛ و در دوستی با او صمیمی و خالص باشد.

ابن ابی یعفور گریست و گفت: چگونه با او صمیمی و خالص باشد؟
امام علیه السلام فرمود: ای پسر ابی یعفور؛ هرگاه به حدی برسد که هر چه در دل دارد به او بازگو کند، پس اگر خوشحال باشد او نیز مسرور گردد و اگر اندوهگین است او هم محزون شود و در صورتی که بتواند ناراحتی‌هایش را بر طرف سازد و گرنه برایش به درگاه خداوند دعا کند.
سپس فرمود: این سه خصلت برای شماست و سه خصلت هم در رابطه با ماست؛ این که برتری ما را بشناسید و از ما پیروی کنید و در انتظار عاقبت کار ما - یعنی دوران ظهور حضرت بقیة الله عجل الله فرجه و رجعت آل محمد علیهم السلام - بوده باشید.

پس هر که چنین باشد در پیشگاه قرب خداوند خواهد بود و کسانی که درجه شان پایین‌تر از ایشان است از نورشان پرتو می‌گیرند.... (۱)

(۶۵) ادا کردن اندکی از حقوق آن حضرت ﷺ

هنگامی که برای شخصی دعا می‌کنیم بخشنی از حقوق که بر عهده ما دارد را به جای آورده‌ایم. امام زمان عجل الله فرجه الشریف بیشترین و بزرگترین حق را بر ما دارد، چنان‌که در حدیث از امام صادق علیه السلام آمده است:

هیچ کس نمی‌تواند خداوند را توصیف کند و به ژرفای قدرت و عظمتش پی ببرد. و همان گونه که کسی نمی‌تواند به عمق قدرت و عظمت خداوند برسد و آن را وصف کند، نسبت به وصف رسول خدا علیه السلام و فضل ما نیز کسی را نشاید که دست یابد.

احدی نمی‌تواند پی ببرد که خداوند به ما چه عنایت کرده و چه حقوقی از برای ما واجب ساخته است.

و همان گونه که کسی نمی‌تواند فضیلت ما و حقوقی که خداوند برای ما مقرر داشته است را دریابد، حقوق مؤمن را نیز کسی نمی‌تواند توصیف کند و آن‌ها را به جای آورد...^(۱)

پس با دعا کردن برای تعجیل ظهور حضرت بقیة الله عجل الله فرجه الشریف به ادای اندکی از حقوق بی شمار آن حضرت اقدام نماییم؛ و در جهت انجام این وظیفه بزرگ گام برداریم.

(۶۶) از وسائل شرفیابی به دیدار آن حضرت علیه السلام

مداومت به برخی از دعاهایی که برای تعجیل ظهر حضرت ولی عصر عجل الله فرجه الشریف است سبب تشرّف به دیدار آن حضرت در خواب یا بیداری است، چنان که از امام صادق علیه السلام روایت شده: هر کس بعد از نماز صبح و بعد از نماز ظهر بگوید:

«اللَّهُمَّ صَلُّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَعَجِّلْ فَرْجَهُمْ»

نمی‌میرد تا این که قائم آل محمد علیهم السلام را دریابد. (۱)

در فایده پنجاه و یکم نیز دعایی در این باره گذشت و در حدیثی از امام صادق علیه السلام آمده که:

هر کس بعد از هر نماز واجب این دعا را بخواند، امام حجت بن الحسن علیه و علی آبائه السلام را در بیداری یا خواب خواهد دید:

«بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ اللَّهُمَّ بَلَغْ مَوْلَانَا صَاحِبَ الزَّمَانِ أَيْتَنَا كَانَ وَ حَيَّشَنَا كَانَ مِنْ مَشَارِقِ الْأَرْضِ وَ مَغَارِبِهَا سَهَّلْنَا وَ جَيَّلْنَا عَنْ وَ عَنْ وَالْدَيْ وَ عَنْ وَلْدِي وَ إخْوَانِي التَّحْمِيَةَ وَ السَّلَامَ عَدَدَ خَلْقِ اللَّهِ وَ زِنَةَ عَرْشِ اللَّهِ وَ مَا أَخْصَاهُ كِتَابَهُ وَ أَخَاطَ بِهِ عِلْمَهُ، اللَّهُمَّ إِنِّي أُجَدِّدُ لَهُ فِي صَبِيحةِ هَذَا الْيَوْمِ وَ مَا عَشْتُ فِيهِ مِنْ أَيَّامٍ حَيَايَيْ عَهْدًا وَ عَهْدًا وَ يَتَّعَهْ فِي عَيْنِي ، لَا أَخُولُ عَنْهَا وَ لَا أَزُولُ أَبَدًا، اللَّهُمَّ مِنْ أَنْصَارِهِ وَ الْذَّائِنَ عَنْهُ وَ الْمُسْتَغْلِلِينَ لَا أَمِرِهِ وَ نَوَاهِيهِ فِي أَيَّامِهِ وَ الْمُشَتَّشَهَدِينَ يَئِنَّ يَدَنِهِ اللَّهُمَّ إِنْ خَالَ بَيْتِي وَ

يَسِّئُ الْمَوْتُ الَّذِي جَعَلَنَّهُ عَلَىٰ عِبَادَكَ حَسِّاً مَقْضِيَاً فَأَخْرِجْنِي مِنْ قَبْرِي
مُؤْتَزِراً كَفَنِي شَاهِراً سَيْفِي مُجْرِداً قَاتِلِي مُلَيِّنا دَعْوَةَ الدَّاعِي فِي الْحَاضِرِ
وَالْبَادِي ، اللَّهُمَّ أَرِنِي الْطَّلْعَةَ الرَّشِيدَةَ وَالغَرَّةَ الْعَمِيدَةَ وَ اَنْجُلْ بَصَرِي
بِنَظَرَةِ مُنْسِيٍ إِلَيْهِ وَ عَجَلْ فَرَجَهُ وَ سَهَّلْ مَخْرَجَهُ اللَّهُمَّ اشْدُدْ أَزْرَهُ وَ قُوَّهُ
ظَهَرَهُ وَ طَوَّلْ عُمْرَهُ وَ اغْثِرْ اللَّهُمَّ بِهِ بِلَادَكَ وَ أَخِي بِهِ عِبَادَكَ فَائِكَ قُلْتَ وَ
قَوْلُكَ الْحَقُّ ظَهَرَ النَّسَادُ فِي الْبَرِّ وَ الْبَحْرِ بِمَا كَسَبْتَ أَيْدِيَ الثَّالِسِ ، فَاظْهِرْ
اللَّهُمَّ لَنَا وَلِيْكَ وَ ابْنَ بَشَرٍ نَسِيكَ الْمُسْمَنِ بِاسْمِ رَسُولِكَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ
آلِهِ حَسْنٍ لَا يَظْفَرُ بِشَيْءٍ مِنَ الْبَاطِلِ إِلَّا مَرَقَهُ وَ يُعِيقَ اللَّهُ الْحَقُّ بِكَلِمَاتِهِ وَ
يُحَقِّقُهُ اللَّهُمَّ اكْشِفْ هَذِهِ الْغَمَّةَ عَنْ هَذِهِ الْأُمَّةِ بِظُهُورِهِ إِنَّهُمْ يَرَوْنَهُ بَعْدَهُ وَ
نَرَاهُ قَرِيبًا وَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ

بار خدایا به مولای ما صاحب الزمان، هر کجا که هست و به هر سوی رو
می‌کند از مشارق و مغارب زمین، هموارها و ناهمواری‌های آن، از طرف
من و والدینم و فرزندانم و برادرانم تحيّت و سلام برسان، به تعداد خلق
خدا و به وزن عرش الهی و آن چه کتابش شمارش نموده و علمش به
آن احاطه کرده است. پروردگارا! من در صبح این روز و تازنده هستم
در همه روزهای زندگانی ام پیمان و عقد و بیعتی از برای او در گردش
تجدید و تازه می‌کنم که نه از آن روی گردانم و نه هیچ‌گاه آن‌ها را
 بشکنم، پروردگارا مرا از یاران و مدافعان از حریمی و فرمانبرداران
اوامر و نواهي آن بزرگوار در ایام حکومتش و شهید شدگان در
پیشگاهش قرار ده. بارالله! اگر میانه من و او با مرگ که بر بندگانت امر
قطعی و حتمی تقدیر فرموده‌ای، جدایی افتاد، پس هنگام ظهورش مرا از
قبر بیرون آور در حالی که کفنم را به کمر بسته و شمشیرم را کشیده و

نیزه‌ام را بر هنر نموده باشم، دعوت آن دعوت کننده حق را در شهر و بیابان لبیک گویم. پروردگار! آن رخسار رشید و (صاحب) جبین ستوده را نشانم ده و دیده‌ام را با سرمه نگاهی به او روشنایی بخش، و فرجش را تعجیل و برنامه قیامش را آسان فرمای. پروردگار! به او نیرو عطا کن و پشتیش را محکم ساز و عمرش را طولانی نمای و به وجود او سرزین هایت را آباد گردان و بندگانت را حیات ده که تو فرموده‌ای و قول تو حق است: فساد در خشکی و دریا بر اثر کردارهای مردم آشکار شد پس ای پروردگار! آشکار کن ولئ خودت و فرزند پیامبرت را که هعنام او است تا از باطل چیزی باقی نگذارد و خداوند حق را با کلمات خویش اثبات و محقق دارد. بارالها این غم بزرگ غیبت را با ظهور او از این امت بر طرف ساز که آن‌ها (مخالفین) ظهورش را دور می‌پنداشند و ما آن را نزدیک می‌بینیم و درود خدا بر محمد و آل او باد.

(۶۷) شفاعت برای هفتاد هزار کنهکار

دعا کردن درباره حضرت صاحب الزمان عجل الله فرجه الشریف؛ و درخواست ظهور و زودتر شدن برقراری دولت کریمه آن جناب، از گونه‌های یاری نمودن امیر مؤمنان علیه السلام به وسیله زیان است، بنابراین مشمول حدیثی است که از امام صادق علیه السلام از پدرش از جدش از امیر مؤمنان علیه السلام آمده که فرمودند: بهشت دارای هشت در می‌باشد که از یک در آن پیامبران و صدّیقان وارد می‌شوند و از در دیگر شهیدان و صالحان؛ و از پنج در شیعیان و پیروان ما داخل می‌گردند و من پیوسته بر صراط می‌ایستم و دعا می‌کنم، خواهم گفت: پروردگارا

شیعیان و دوستان و یارانم و کسانی که در دنیا از من پیروی کرده‌اند را به سلامت [و ایمن از عذاب] بدار.

پس از درون عرش ندا می‌رسد: دعاوت را مستجاب نمودم و دریاره شیعیانت شفاعت دادم. پس هر یک از شیعیان و پیروان من و کسانی که مرا یاری نموده و باکسانی که به زبان و یارفتار با من ستیزگی داشته‌اند، نبرد کرده‌اند، دریاره هفتاد هزار تن از همسایگان و نزدیکان خویش شفاعت می‌کند.

و از در دیگر بهشت سایر مسلمانان - کسانی که به لا اله الا الله شهادت داده و در دلشان ذرّه‌ای بغض ما اهل‌البیت نبوده است -
داخل می‌شوند.^(۱)

(۶۸) وستگاری بزرگ

با یک حدیث شریف که بیست فایده را در بر گرفته است سخن را به پایان می‌بریم: از امام محمد باقر علیه السلام روایت شده که پیامبرا کرم علیه السلام فرمودند:

«إِنَّ الرُّوحَ وَالرَّاحَةَ وَالْفَلَاحَ وَالْعَوْنَ وَالنَّجَاحَ وَالبَرَكَةَ وَالْكَرَامَةَ وَالْمَغْفِرَةَ وَالْمَعَافَةَ وَالْيُسْرَ وَالبُشْرَى وَالرُّضْوَانَ وَالْقُرْبَ وَالثَّصْرَ وَالثَّسْكُنَ وَالرَّجَاءَ وَالْمَحْبَةَ مِنَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ لِمَنْ تَوَلَّنَ عَلَيْنَا وَأَتَمَّ يَهِ وَتَرَى مِنْ عَدُوِّهِ وَسَلَّمَ لِتَضْلِيلِهِ وَلِلأُوصِيَاءِ مِنْ بَعْدِهِ، حَقًا عَلَى أَنْ أَدْخِلَهُمْ فِي شَفَاعَتِنَا، وَحَقُّ عَلَى رَبِّنَا تَبَارَكَ وَتَعَالَى أَنْ يَسْتَجِيبَ لِنِّي

فیهم، فَإِنَّهُمْ أَتَيْعَنُونِي وَمَنْ تَبَعَنِي فَإِنَّهُ مَنْيَ»^(۱)

به راستی که رحمت خاص خداوند - یا روح ایمان - و آسایش و پیروزمندی و یاری و کامیابی و برکت و ارجمندی و آمرزش و ایمنی و توانگری و مزده و خشنودی خداوند و نزدیکی و کمک و توانمندی و امید و دوستی خدای عزوجل، از آن کسی است که ولایت علی عَلِیٌّ را پذیرفته باشد و او را اطاعت کند و از دشمن او بیزاری جوید و به برتری [و امامت] او و جانشینانش گردن نهد، برو من است که ایشان را در شفاعتم وارد سازم و سر پروردگار من است که شفاعتم را در باره آنان پذیرد، زیرا که آنها بپروان منند و هر آن که مرا پیروی کند در حقیقت از من است.

توضیح کوتاه فواید یاد شده چنین است:

یکم: رحمت خاص یا زندگانی دائمی و یا روح ایمان - طبق تفسیرهایی که برای واژه روح به فتح یا ضم راء، در کتب لغت و تفسیر و حدیث آمده است.^(۲)

دوم: آسایش و راحتی - که مقصود آسایش آخرت است زیرا که رنج‌های دنیا از نشانه‌های کمال ایمان است.

سوم: فلاح به معنای پیروزی و دست یابی به خواسته‌های اخروی که توأم با نجات از صحنه‌های هول انگیز قیامت و جاودانگی در خیر و نیکی است.

چهارم: یاری خداوند نسبت به بندۀ در انجام دادن کارهای پسندیده و پرهیز از گناه و زشتی.

پنجم: نجاح یعنی کامیابی و یا ایمنی از خطأ و لغش در اندیشه و اعتقاد و اجرای فرمان ورود به بهشت.

ششم: برکت که به معنای رشد و فزونی و سعادت است. و هر یک از عقل و ایمان و عمر و علم و عمل و درجات بلند آخرت قابلیت افزایش را دارد.

هفتم: کرامت. و مقصود از آن یا متصف شدن به صفات پسندیده و خلق و خوی نیکوست. و یا اعزت و بلندی مرتبه نزد خداست، چنان که در آیه کریمه آمده است:

﴿إِنَّ أَكْرَمَ مَكْثُومٍ عِنْدَ اللَّهِ أَتَقَاكُمْ﴾^(۱)

به راستی که گرامی ترین شما نزد خداوند با تقواترین شما می باشند.

هشتم: مغفرت یعنی آمرزش گناهان.

نهم: معافات به معنای ایمنی از ستمکاری دیگران و ستم کردن به آنان.

دهم: یُسر، که یا به معنای آسانی کارهاست هر چند به واسطه روحیّه تحمل سختی‌ها که با مدد غیبی انجام شود. و یا به معنای فراهم شدن وسایل طاعت.

و یا به معنای توانگری و بی نیازی است. و بالاترین توانگری و

بی نیازی و حقیقت آن غنای نفس و مناعت طبع است، نه توانگری مادّی ...

یازدهم: مژده، که تفسیر شده به مژده در زندگانی دنیا به وسیله خواب‌های خوش که مؤمنان صالح می‌بینند. یا بشارت‌هایی که خداوند در قرآن برای متقیان بیان فرموده است، و ...

دوازدهم: رضوان یعنی خشنودی خدای عزوجل و مقصود آثار خشنودی اوست.

سیزدهم: قرب یعنی نزدیکی به رحمت و لطف و رضوان خدا به سبب کارهای نیک.

چهاردهم: نصرت، به معنای یاری خداوند نسبت به بنده که به طور کلّی یا در منطق و استدلال از معاندان شکست نخورد.

پانزدهم: تمکن یعنی توانمندی بر حفظ و نگهداری دین، یا در بجای آوردن طاعات، یا توانمندی بر اظهار دین به گونه‌ای که هیچ کفری در زمین نباشد.

شانزدهم: رجاء، یعنی امیدواری که بنیاد آثار خیر بسیار است در مقابل نامیدی که از گناهان بزرگ می‌باشد.

هفدهم: محبت، یعنی دوستی خدا نسبت به بنده، البته مقصود رفتار دوستانه و فراهم ساختن امکانات برای بندگان است، زیرا که خدای متعال از صفات نفسانی مبیّاست.

هجدهم: شفاعت رسول اکرم علیه السلام. شفع در اصل ضمیمه نمودن

چیزی به دیگری است؛ و چون شفاعت کننده، کسی را که شفاعت می‌کند به خود ملحق می‌نماید، لذا آن را شفاعت نامیده‌اند.

نوزدهم: قرار گرفتن در شمار پیروان پیامبر ﷺ، چنان که فرمود: «آن‌ها پیروان منند».

بیستم: انتساب به آن حضرت ﷺ، چنان که فرمود: «هر آن که مرا پیروی کند در حقیقت از من است» و این فایده بسیار بزرگی است، زیرا که در اظهار منزلت ارجمند سلمان فرمودند:

«سلمانُ مَنَّا أَهْلُ الْبَيْتِ؟»

سلمان از ما اهل‌البیت است.

بی تردید دعا برای ظهور حضرت بقیة‌الله عجل الله فرجه الشریف، نشانگر پیروی از امیر مؤمنان علی ﷺ و بیزاری از دشمنانش و تسليم بودن و پذیرفتن فضل و ولایت و امامت دوازده امام ﷺ می‌باشد، در نتیجه نایل شدن به همه این فواید را در پی خواهد داشت.

* * * *

این‌ها شصت و هشت فایده اهتمام به دعا کردن برای حضرت ولی عصر ارواحنا فداء است، البته مدعی نیستم که فواید دعا در آن چه یاد آور شدم منحصر است و بسا که فواید مهمی باشد که حقیر بر آن‌ها آگاهی نیافته‌ام و هر چه به دست آورده‌ام از برکات توجّهات ولی عصر صاحب الزمان عجل الله فرجه الشریف است.

پایان.